

DRWECA

Z DODATKAMI: „OPIEKUN MŁODZIEŻY“, „NASZ PRZYJACIEL“ i „ROLNIK“

„Drweca“ wychodzi 3 razy tygodniowo, we wtorek, czwartek i sobotę rano. —
Przedpłata wynosi dla abonentów miesięcznie z doręczeniem 1,20 zł.
Kwartalnie wynosi z doręczeniem 3,59 zł.

Przyjmuje się ogłoszenia do wszystkich gazet.

Druk i wydawnictwo „Spółka Wydawnicza“ Sp. z o. odp. w Nowemście.

Cena ogłoszeń: Wiersz w wysokości 1 milimetra na stronie 6-linowej 15 gr,
na stronie 3-linowej 50 gr, na 1 stronie 60 gr. — Ogłoszenia drobne: Napisowe
słowo (tłuste) 30 gr każde dalsze słowo 15 gr. Ogłoszenia zagran. 100% więcej.

Numer telefonu: Nowe Miasto 8.

Adres telegr.: „Spółka Wydawnicza“ Nowe Miasto-Pomorze.

ROK XIX

NOWE MIASTO LUBAWSKIE, SOBOTA, DNIA 25 MARCA 1939

N — Nr 36

Pod naciskiem Berlina Litwa oddaje Kłajpedę Niemcom.

Wojska litewskie wycofuja się z Kłajpedy
Paniczna ucieczka Żydów.

Kowno, 22.3. Litewski minister spraw zagranicznych Urbyszys powrócił z Berlina do Kowna dnia 21 marca w godzinach popołudniowych i złożył sprawozdanie prezydentowi Smetonie i rządowi ze swej rozmowy z ministrem spraw zagranicznych Rzeszy, von Ribbentropem.

Bezpośrednio po powrocie ministra Urbyszysa poseł Rzeszy niemieckiej w Kownie dr Zechlin doręczył notę, w której Rzesza żąda przekazania jej kraju kłajpedzkiego drogą legalnej uchwały sejmiku litewskiego oraz stawia szereg postulatów gospodarczych.

Po 3-godzinnej rozmowie z ministrem Urbyszysem prezydent Smetona przyjął chargé d'affaires Wielkiej Brytanii Persona i posta francuskiego Dulonge.

O godz. 17-ej rozpoczęło się posiedzenie gabinetu pod przewodnictwem prez. Smetony.

Gabinet przyjął warunki Niemiec, które zostały rozszerzone i postanowił cały teren kraju kłajpedzkiego oddać Rzeszy.

Rada ministrów postanowiła o tym zawiadomić rząd Rzeszy, proponując ze swej strony wyłączenie komisji, która łącznie z komisją litewską ustaliłaby dostęp Litwy do morza w sensie wykorzystania portu kłajpedzkiego przez Litwę.

Ostateczną decyzję w sprawie odstąpienia kraju kłajpedzkiego III Rzeszy powzięła na nadzwyczajnym posiedzeniu sejm litewski. Decyzja sejmiku litewskiego — prawomocna — jeśli idzie o Litwę — zostanie przekazana w dniu 25 bm. sejmowi kłajpedzkiemu.

Wycofanie się wojsk litewskich.

Berlin, 22.3. „Deutsche Allg. Zeitung“ donosi z Kłajpedy, że władze litewskie rozpoczęły już wycofywanie z kraju kłajpedzkiego oddziałów wojskowych i materiału wojennego. Na kłajpedzkim dworcu towarowym żołnierze litewscy załadują do wagonów duże ilości materiału wojennego, karabinów maszynowych, amunicji i t.d.

Pociągi załadowane materiałem wojennym odchodzą w głąb Litwy.

Wojska litewskie wycofywane są do Kretyngi, położonej już na terenie Litwy.

Warunek sejmiku litewskiego.

Berlin, 22.3. Urzędowo komunikują, że rząd litewski wyraził zgodę na wcielenie Kłajpedy do Rzeszy Niemieckiej.

Jednakże sytuacja nie jest tak prosta pod względem prawnym. Sejm litewski wyrazić może swą zgodę na decyzję rządu pod warunkiem jej akceptowania przez sygnatariuszy układów, dotyczących Kłajpedy. W ten sposób sytuacja będzie pod względem prawnym wyjaśniona, gdy mocarstwa zachodnie zaakceptują wcielenie kraju kłajpedzkiego Rzeszy. Do sygnatariuszy należą: Francja, Anglia, Japonia i Włochy.

Zydl uciekają z Kłajpedy.

Kowno, 22.3. Według doniesień z Kłajpedy, 2000 Żydów, mieszkających jeszcze w kraju kłajpedzkim, wyjeżdża samochodami i koleją w głąb Litwy, zabierając ze sobą swe mienie.

Niemcy już rządzą Kłajpedą.

W Kłajpedzie oddziały szablów zostały rozbrojone. Rozgłoszonia w Kłajpedzie została już obsadzona przez Niemców.

Stan wyjątkowy na Litwie.

Kowno. Gabinet ministerialny w Kownie postanowił rozszerzyć stan wyjątkowy na obszar całej Litwy.

Kancelarz Hitler w Kłajpedzie.

Berlin. Kancelarz Hitler odjechał do Kłajpedy. W Świnoujściu kancelarz Hitler wsiadł na pokład pancernika „Deutschland“, którym udał się do Kłajpedy.

Turcja zrywa umowę z Niemcami.

Krupp fabrykuje tandetę.

Turecki Bank Morski ma zamiar zerwać umowę, na podstawie której niemieckie zakłady Kruppa w Westfalii otrzymały od Turcji zamówienia na budowę w stoczniach „Neptun Werft“ 3 statków po 3500 ton wyporności. Przyczyną wycofania zamówienia jest to, że firma Kruppa nie dotrzymała terminów budowy oraz ujawniono pewne wady w dostarczonym już Turcji okręcie „Etrusk“. Poza tym turecka misja morska, bawiąca w Niemczech, odmówiła przyjęcia już wybudowanego przez zakłady Kruppa pruskiego okrętu „Tirchan“, żądając wykonania pewnych reperacji i zmiany maszyn.

Zawieszenie rokowań handlowych francusko-niemieckich.

Paryż. Jak donoszą, francusko-niemieckie rokowania handlowe zostały zawieszane.

Rumuńsko-niemieckie rokowania handlowe na martwym punkcie.

Reuter donosi z Bukaresztu, że rokowania handlowe między Rumunią a Niemcami utknęły na martwym punkcie.

Co Włochom oferują Francuzi, aby ich ułagodzić.

Paryż. W związku z wysuniętym przez Laval'a w senacie postulatem wyrównania stosunków z Włochami, w kołach politycznych kolportują pogląd, że doprowadzenie do porozumienia będzie możliwe na następujących zasadach:

- 1) Francja zmieni statut prawny ludności włoskiej w Tunisie francuskiej.
- 2) W porcie Džibuti utworzona będzie strefa wolnocłowa włoska.
- 3) Akcje kolei Džibuti-Addis Abeba będą sprzedawane Włochom.
- 4) Włosi będą mogli nabyć akcje kanału Su-ekkiego i stanowiska w jego zarządzie.

Rosja gromadzi wojska nad granicą rumuńską?

Ryga. Z Moskwy donoszą o koncentracji wojsk sowieckich na granicy Rumunii. Przystąpiono do wzmocnienia obrony wzdłuż Dniepru, który oddziela Rosję sowiecką od Besarabii.

Mobilizacja kilka roczników w Rumunii.

Rząd rumuński ogłosił komunikat, w którym stwierdza, że zmobilizował kilka roczników rezerwy.

Częściowa mobilizacja we Włoszech.

Rzym. Jak donoszą, w ciągu ostatnich dni znów powołano pod broń pewną ilość rezerwistów i specjalistów.

Tajemnica pamiętnej nocy.

Berlin. Jak zapewniają w kołach dobrze poinformowanych, prezydent Hacha podczas pamiętnej rozmowy z Hitlerem w urzędzie kanclerskim w nocy z wtorku na środek nagle zaniemógł wskutek załamania nerwowego. Trzeba było przerwać rozmowy na pół godziny i wezwać lekarza.

A jednak Słowacja znajduje się w rękach Niemców.

Jak donosi IKC, cała zachodnia część Słowacji jest obsadzona przez wojska niemieckie.

Krucjata świata chrześcijańskiego przeciw neopogaństwu.

Apel arcybiskupa Canterbury do Ojca św.

Paryż. Na poniedziałkowym posiedzeniu Izby lordów angikański arcybiskup Canterbury wystąpił z apelem o zjednoczenie całego świata chrześcijańskiego do akcji przeciw neopogaństwu pod kierunkiem Ojca św.

Arcybiskup Canterbury powiedział dosłownie: „Jeżeli Jego Świątobliwość obejmie kierownictwo nad tą akcją, to wszystkie Kościoły — ewangelicki i protestancki oraz kościół prawosławny, poprą jego wysiłki“.

Stronnictwo Narodowe do Polaków

W wyniku narad Komitetu Głównego S. N., odbytych w niedzielę 19 bm., „Warszawski Dziennik Narodowy“ ogłasza poniższą rezolucję:

Zabór Czech przez Niemcy i opowiadanie przez nie Słowacji wzmagają znakomicie ich potęgę, ujawnia ich zamierzenia polityczne w Europie i metody, jakie będą stosowali celem poddania narodów, na wschód od nich zamieszkałych, swej władzy lub zwierzchnictwu politycznemu. Wobec tego zastrzyły się stosunki między narodami. Narody podzieliły się na 2 obozy, a zatarg między nimi grozi wojną.

Zmusza to Naród Polski do polityki czynnej, do decyzji, jakie zjąć stanowisko i do wyciągnięcia z tego wszystkich konsekwencji.

Tysiącletnie doświadczenie dziejowe, konieczność oparcia naszego bytu państwowego o Bałtyk, wskazują Polsce cele i zadania.

Podstawą naszej polityki jest wiara w wielką przyszłość Polski i przeświadczenie, że Naród Polski jest zdolny do czynu i do zwycięstwa.

Przeznaczeniem naszym jest być państwem niezależnym i samodzielnym, czynnie kształtującym dzieje.

Nie możemy zgodzić się na włączenie się w obcy system polityczny. Zgodnie z tym musi Polska:

Przeciwwstawić się dążeniom do takich zmian ustroju terytorialnego Europy środkowej i wschodniej, które by były sprzeczne z interesami i wolą narodów, zamieszkujących ją, a w szczególności bronić niezależności i całości Litwy i jej portu w Kłajpedzie;

udaremnić plany, zmierzające do utworzenia państwa „ukraińskiego“; nie dopuścić w Europie do hegemonii jednego narodu nad innymi;

współdziałać z mocarstwami, które zajmują stanowisko, zgodne z interesami i zadaniami dziejowymi Polski;

dotrzymać zobowiązań, wziętych na siebie dobrowolnie, a w szczególności wynikających z sojuszu z Francją i Rumunią.

Tak rozumiejąc obecne położenie oraz zadania polityczne Polski, Stronnictwo Narodowe stwierdza konieczność:

1) wzmocnienia sił i zasobów polityki polskiej, a więc w pierwszym rzędzie naszego wojska i jego zaopatrzenia;

2) zmiany polskiej polityki zagranicznej, gdyż dotychczasowa polityka nie zdoła zapobiec niekorzystnemu dla nas przekształceniu się Europy środkowej i wschodniej;

3) oparcia polityki zagranicznej na świadomym współdziałaniu całego narodu, na jego zorganizowanej woli;

4) przeprowadzenia takich zmian w polityce polskiej i systemie rządzenia, które by wyzwoliły tłumione dotychczas twórcze siły Narodu i pozwoliły mu wziąć pełną odpowiedzialność za losy Polski.

Mimo trudności, jakie musi przezwyciężyć polityka Polski, mimo wielkiej odpowiedzialności, jaka stoi przed nami, istnieją wszelkie warunki potrzebne na to, by Polska wysłała zwycięsko ze zmagani, jakie się zapowiadają w tym czasie przewrotów dziejowych.

Stronnictwo Narodowe, poczuwając się do odpowiedzialności za losy Polski oraz dając wyraz dążeniom Narodu Polskiego, wzywa wszystkich Polaków do skupienia się, do gotowości poświęceń dla dobra i wielkości Ojczyzny.

Interpelacja posła Dudzińskiego.

Posel Dudziński zgłosił w środę w Sejmie interpelację do prezesa Rady Min. w sprawie ost. wypadków w Europie, w której zaznacza, że nie wystarczy współpraca wojska z tajną dyplomacją, konieczna jest mobilizacja moralna całego narodu.

Stany Zjednoczone przenoszą konsulata z Gdańska do Gdyni.

Jak podaje IKC, w najbliższym czasie ma być przeniesiony generalny konsul Stanów Zjednoczonych z Gdańska do Gdyni.

Wojska niemieckie w Kłajpedzie.

Umowa o odstąpieniu kraju kłajpedzkiego.

Wojska niemieckie w liczbie 1.000 żołnierzy i około 1.300 marynarzy wkroczyły na terytorium kłajpedzkie i zajęły je.

W czwartek o godz. 10 rano na pancerniku „Deutschland” przybył Hitler do Kłajpedy, urocz. powitany i wygłosił przemówienie. Hitlera eskortowała cała niemiecka flota wojenna.

Berlin, 23. 3. Ogłoszono tu urzędowo umowę litewsko-niemiecką w sprawie Kłajpedy. Umowa zawiera klauzulę o wzajemnej nieagresji. Port kłajpedzki wydzierżawiony zostanie na podstawie specjalnej umowy Litwie na lat 99. W Kłajpedzie powstaną specjalne strefy wolnocłowe.

Niemcy wyciągają rękę po Szlezwig.

Premier duński Stauning oświadczył, że przywódca Niemców w Szlezwigu — Clausen zapelował do Berlina, aby zrobił porządek z Danią tak, jak zrobił z Czechosłowacją. Jeżeli istnieją Duńczycy którzyby mieli poprzeć taką akcję, zaznaczył premier, będziemy ich traktować jako zdrajców Ojczyzny.

Islandia odmówiła Niemcom zezwolenia na utworzenie bazy lotniczej.

Kopenhaga. Donoszą z Reykjaviku, że prem. islandzki oświadczył, iż rząd niemiecki zażądał zezwolenia na utworzenie bazy lotniczej na terytorium Islandii oraz, że Niemcom nie będzie mogło być przyznane uprawnienie, jakie nie zostało przyznane żadnemu innemu narodowi.

Dekrety rządu francuskiego.

Zwiększenie liczebności armii. Przyspieszenie uzbrojenia.

Paryż. We wtorek ogłoszono pierwsze dekrety, wydane na podstawie pełnomocnictw.

Pierwszy dekret przewiduje zwiększenie korpusu oficerskiego armii lądowej do 31.060, nie licząc korpusu generałów, służby uzbrojenia i żandarmerii. Korpus podoficerski zostanie zwiększony o 2500 osób. Oprócz tego rząd może powołać rezerwistów poza normalnymi ćwiczeniami oraz zatrzymać ten rocznik, który ukończył służbę. Francja zostaje podzielona na 20 okręgów wojskowych. Dekret w sprawie przyspieszenia uzbrojenia przewiduje w fabrykach wojennych 60 godzinny tydzień pracy. Dalej wydano specjalny dekret w sprawie zachowania tajemnicy wojskowej. Wolno ogłaszać tylko komunikaty rządowe. Inne dekrety przewidują uproszczone formalności przy wywłaszczaniach, na budowę obiektów obronnych.

Całkowita przynależność do polityki osi Rzym-Berlin potwierdza Wielka Rada Faszystowska.

Rzym. Agencja Stefani donosi: Pod przewodnictwem Mussoliniego rozpoczęła się we wtorek wieczorem 4-ta sesja Wielkiej Rady Faszystowskiej w 17-m roku ery faszystowskiej.

Wielka Rada Faszystowska przyjęła na wstępie rezolucję treści następującej:

„Wielka Rada Faszystowska w obliczu groźby, jaką stanowi utworzenie zjednoczonego frontu demokracji sprzymierzonych z bolszewizmem przeciwko państwu autorytatywnym, zjednoczonego frontu, który nie przynosi pokoju, lecz wojnę, oświadcza, że wydarzenia w Europie środkowej mają pierwsze swe źródło w traktacie wersalskim oraz potwierdza — zwłaszcza w obecnej chwili — swą całkowitą przynależność do polityki Rzym-Berlin.”

Zablokowane złoto i walory, należące do obywateli czeskich. Niemcy nie otrzymają stali ani żelaza.

Londyn. „Daily Telegraph” donosi, że Wielka Brytania i Stany Zjednoczone „zablokowały” złoto i walory, należące do obywateli czeskich, w wysokości około 1.625 milionów złotych.

Z Paryża donoszą, że podobne zarządzenia, jakie wydały banki angielskie i amerykańskie w w stosunku do zdeponowanych u nich walorów czeskich, podjęte zostaną niebawem we Francji.

Premier Chamberlain zapowiedział w Izbie Gmin, że w związku z ostatnimi wydarzeniami w Europie środkowej, rząd zawezwie Związek Przemysłu Żelaznego i Stalowego do wstrzymania wywozu surowców żelaznej i stali do Niemiec.

Zapas złota Banku Czeskiego za granicą.

Pogłoski o tym, że zapas złota, stanowiący pokrycie banku czeskiego znajduje się w znacznej większości zagranicą — potwierdzają się.

Dobrodziejstwa rządów hitlerowskich.

Wiedeń. Z dnem 1 kwietnia ludność austriacka będzie mogła nabywać wszelkie tłuszcze tylko na podstawie przydziału kartek. Z tym samym dnem wprowadzony zostanie w Austrii t. zw. „Bürgersteuer”, t. j. specjalny podatek, istniejący już od dawna w Rzeszy.

Przedłużenie kadencji sejmiku gdańskiego.

Gdańsk. Senat W. M. Gdańska ogłosił rozporządzenie, przedłużające na 4 lata kadencję obecnego sejmiku w niezmiennym składzie personalnym.

Narada na Zamku.

P. Prezydent RP. przyjął ostatnio w obecności marsz. Śmigłego Rydzka, prezesa Rady Ministrów gen. Świątkowskiego i wiceprem. Eugen. Kwiatkowskiego, którzy referowali o sprawach bieżących.

Awansowanie 35 tys. funkcjonariuszy państw.

Prezes Rady Ministrów gen. Świątkowski zatwierdził awanse w państwowej służbie cywilnej w ilości ponad 35 tys. funkcjonariuszy państw. Awanse te obejmują do 4 grupy uposażenia 12 osób, do 5 grupy 201 osób, do 6 grupy 767, natomiast wszyscy pozostali do 34 tys. osób.

Osadzenie redaktora Cat-Mackiewicz w Berezie Kartuskiej.

W dniu 22 bm. został skierowany do Berez Kartuskiej nac. red. „Słowa” wileńskiego, Cat Mackiewicz. Jako powód podaje „Iskra”, że red. Mackiewicz oddziałuje na opinię publiczną w sposób, prowadzący do podrywania zaufania do zdolności obronnych Państwa, obniżania powagi władz państw oraz szerzenia nastrojów defetystycznych.

P. Mackiewicz to b. poseł BB.

Gen. Zeligowski i pos. Dudziński u p. premiera.

W środę przed poł. p. prem. Świątkowski przyjął posłów gen. Zeligowskiego i p. Dudzińskiego.

Pułk. Sławek otrzymał emeryturę premiera.

Jak podaje Pol. Ag. Agrarna — b. premierowi Waleremu Sławkowi została przyznana pełna emerytura premiera.

W niedzielę w Poznaniu wielki zjazd rolniczo-gospodarczy.

W niedzielę obradować będzie w Poznaniu wielki zjazd rolniczo-gospodarczy zorganizowany przez Wielkopolskie Towarzystwo Kółek Rolniczych.

Na porządku obrad zjazdu znajdują się następujące kwestie: sprawy opłacalności w rolnictwie, sprawy oddłużeniowe zagadnienie organizacji rolnictwa w Polsce.

Jest rzeczą znamenną — pisze „Czas” — że ze strony pewnych kół podjęte zostały wysiłki, mające na celu utrudnienie zorganizowania zjazdu. M. in. „Czas” zapytuje, dlaczego uczestnicy zjazdu nie otrzymują pociągów popularnych.

Oświadczenie min. Poniatowskiego w sprawie karencji długów rolniczych.

W dyskusji w Sejmie w sprawie karencji długów rolniczych do 30 czerwca br. min. Poniatowski wyjaśnił wobec podniesionej wątpliwości, że w toku tego krótkiego czasu (do 30 czerwca br.) — egzekucje należności Funduszu Obrotowego Reformy Rolnej z nieruchomości nie będą stosowane.

Oświadczenie pos. Rączkowskiego.

W związku z uchwałą karencji dla długów rolniczych pos. Rączkowski, autor projektu oddłużenia rolnictwa, oświadczył: „Jakkolwiek projekt ustawy przynosi rolnictwu pewną ulgę, tym niemniej musimy dążyć do generalnego oddłużenia rolnictwa, bo tylko takie ujęcie tej sprawy pomoże rolnictwu do wydzwignięcia się z dna nędzy i kryzysu”.

Senat uchwalił budżet i ustawę skarbową.

Na plątkowym plenarnym posiedzeniu, Senat przyjął budżet i ustawę skarbową na rok 1939/40 ze zmianami wprowadzonymi przez komisję skarbową Senatowi.

Pp. Kiernik i Bagiński oddali się do dyspozycji rządu polskiego.

Warszawa. Do polskiego charge d'affaires w Pradze zgłosili się skazani w procesie „brzeskim” b. min. Kiernik i pos. Bagiński, oświadczając, iż oddają się do dyspozycji władz polskich.

B. senator gdański, żyd Jewelowsky aresztowany za nadużycia na szkodę skarbu.

Na polecenie gdyńskich władz prokuratorskich aresztowany został i osadzony w więzieniu właściciel majątku ziemskiego M. Kack pod Gdynią, Żyd gdański, Juliusz Jewelowsky. Aresztowanie pozostaje w związku z niezwykłą szkodliwą akcją tego Żyda, narażającą skarby państwa i gminę m. Gdyni na ogromne straty materialne.

Min. Hudson opuścił Warszawę.

W środę odjechał do Moskwy podsekretarz stanu handlu zagran. W. Brytanii do Moskwy.

„Pani domu musi się dobrze namyśleć nad tym, co ma gotować”

Jedno — nie lubi tego, drugie — owego, z kosztami niełatwo też się trzeba liczyć wcale to nie wesoło: włączyć się frasaować, jakby tu wszystkim dogodzić? Jeszcze szczęście, że ze śniadaniem i z podwieczorkiem nie ma kłopotu, gdyż wszyscy piją bardzo chętnie wyśmienitą Kawę Słodową Kneippa z przyprawą Karo-Frank w kostkach. Toteż każda pani domu jest podwójnie zadowolona z Kawy Słodowej Kneippa. Raz dlatego, że kawa ta smakuje wszystkim, a po wtóre, że jest — na szczęście — tania.

Do 25 bm.

zapisać można gazetę u listonoszy

na II-gi kwartał lub tylko na kwiecień

Nowi abonenci otrzymają początek powieści, której druk rozpoczęliśmy w przyszłym tygodniu.

WIADOMOSCI

Nowe Miasto Lubawkie, dnia 24 marca 1939 r.

Kalendarzyk. 24 marca, piątek, Gabr. Arch.
25 marca, sobota, Zwiast. NMP.
26 marca, niedziela, 5 Postu.

Wschód słońca g. 6 — 31 m. Zachód słońca g. 17 — m. 53.
Wschód księżyca g. 7 — 09 m. Zachód księżyca g. 22 — m. 25

Z miasta i powiatu

TCL apeluje do swych członków, czytelników i sympatyków.

Nowe Miasto. Otrzymałmśmy nast. apel zarządu miejscowego koła TCL:

Poniżej zainteresowanie się Instytucją TCL w naszym mieście w ostatnich latach coraz więcej zanika, a tym samym też liczba członków z roku na rok spada, zachodzi obawa, że koło nasze w ostateczności utracić może prawo reprezentowania okręgu TCL, co byłoby dla nas objawem niezbyt chwalebny i honorowy. Dalszym następstwem takiego stanu rzeczy może być zdegradowanie naszej biblioteki do rękodzielni starych książek, bo nie będzie jej za co odnowić wgl uzupełnić. Czytelników mamy jeszcze dosyć, nawet takich, którzy domagają się często najnowszych i najcenniejszych wydawnictw. Cóż, gdy nie możemy ich życzeń zaspokoić. Wówczas odchodzą, wymyślając na zastój biblioteki. — Książki są drogie, a osobliwie wydawnictwa dobre, wobec tego trzeba nam dużo członków i wszechstronnego poparcia, ażeby móc je zakupić. Ze składek obecnych możemy utrzymać zaledwie to, co posiadamy, zakupując tylko od czasu do czasu coś nowego. Zainteresowanie się TCL spadło już do tego stopnia, że na roczne walne zebrania nie przybywa nikt z członków, a często nie przychodzą nawet wszyscy członkowie komitetu. We wtorek, dnia 28 bm. o godz. 20 odbywa się właśnie tegoroczne walne zebranie w lokalu p. Tomasza Rogowskiego. Kto zatem chce, ażeby czytelnia nasza istniała dalej i rozwijała się pomyślnie, winien się nią interesować i ją wedle możliwości popierać, a tym samym też brać udział we walnych zebraniach, przeznaczonych także dla wymiany poglądów i życzeń. Zatem uprasza się niniejszym wszystkich członków, sympatyków i czytelników TCL, ażeby razyli się stawić na to zebranie celem poparcia starej naszej instytucji, która w wielkiej mierze przyczyniła się do podtrzymania polskości w czasach zaboru, a tak samo i dziś potrzeba nam jest do szerzenia oświaty w masach Narodu naszego.

Zarząd koła TCL.

Dekoracja krzyżami zasługi.

Nowe Miasto. Obok capstrzyku w dniu 17 bm., nabobieżni w kościele oraz akademii w dniu 18 i 19 bm. jednym z momentów uroczystości było udekorowanie szeregu osób w dniu 19 bm. w sali Rady Powiatowej — srebrnymi i brązowymi krzyżami zasługi oraz medalami za ratowanie tonących. Oto nazwiska osób udekorowanych przez starostę pow. p. mgr Kowalskiego.

Srebrny krzyż zasługi otrzymali pp.: Kozłowski, lek. wet. z N. Miasta Lub., Jarzęcka Bronisława z Lubawy, Fr. Barański i Leodzion Stan. z N. Miasta, an aszewski Waclaw z Kurzętnika.

Brązowy krzyż zasługi pp.: Chylewski Jan, Rożentalski Bol., Komassa Józef i Foka Stan. z N. Miasta; Tykarski Jan z Lubawy, Matuzewski Fr. ze Szwarcenowa, Kozłowski Fr. z Fitowa, Czubkowski Fr. z Lipinek, Dziaba Konrad z Rożentala, Łukaszewski Jan z Bratonia, Frost Leon z Otręby, Dreszler Antoni z Marzęcie, Karpieński Bernard z N. Brzozia, Czarnecki Julian z Gatowa, Witkowski Alojzy ze Samplawy, Krasowski Teodor z Fitowa i Sturmowski Maksym z Lipinek.

Medal za ratowanie tonących pp.: Kaleski Gerard z N. Brzozia, Serba Antoni, Dziaba Bolesław i Dziaba Fr. z Radomna.

Obrazy kupiectwa nowomiejskiego.

P. Bol. Jentkiewicz po raz 11 prezesem TKS.

Nowe Miasto. Zebranie walne Tow. Kupców Samodz. zgał w „Hotelu Centralnym” prezes p. Bol. Jentkiewicz, po czym nadesono pamieć śp. Piusa XI, kard. Kakowskiego. Romana Dmowskiego oraz członka Związku śp. Januskiewicza. Przewodniczącym waln. zebrania wybrano jednogłośnie członka Zarz. Główn. Zw. Tow. Kup. p. Gęstwińskiego, sekretarzem zaś p. Ochockiego. W ramach sprawozdań p. prezes naszkicował działalność zarz. Tow. w ub. 10 latach, w którym to czasie — jak wiadomo — sprawował p. Bol. Jentkiewicz prezesurę, p. Bern. Chełkowski zaś piastował funkcję w prez. Między osiągnięciami Tow. należy wymienić: liczne reprezentowanie kupiectwa w korporacjach miejskich, przedłużenie godzin policyjnych, zmniejszenie liczby jarmarków, urządzenie obchodu 15-lecia Tow. w dn. 1 stycznia 1935 r., subskrypcję pomocy narod. i inwestycyjnej, hojność członków Tow. na rzecz dozbudowania armii, nadanie 6 członkom Tow. odznaki organizacyjnej dla zasłużonych. Po zobrazowaniu wyślików zarządu w r. ub. p. Jentkiewicz wyraził zamiar ustąpienia po 10 latach z prezesury, również nieobecny na zebraniu p. Chełkowski nadał oświadczenie pisemne w tym sensie.

P. Jentkiewiczowi w im. członków serdecznie podziękował za dotychczasową b. owocną pracę p. Gęstwicki. Po złożeniu sprawozdań przez sekr. p. Ochockiego oraz skarbn. p. Truszczyńskiego, który m. in. podał, iż stan kasy w marcu rb. wyniósł 1471,98 zł, imieniem komisji rewizyjnej p. Rudziński stawił wniosek o udzielenie zarządowi absolutorium, co uchwalono.

Po krótkiej przerwie wybrano nowy zarząd, przy czym p. Bol. Jentkiewicz na ogólną prośbę członków przyjął prezesurę na rok następny, poza tym do zarządu weszli pp. Gęstwicki — wiceprezes, Ochocki — sekretarz, Wal. Niedzielski — zast., Truszczyński — skarbnik, Br. Jankowski i Bern. Niedzielski — lawnicy. Komisja rewizyjna składa się z pp. Olszewskiego — przewodn. oraz Stiensna i Rudzińskiego.

Uchwalono budżet w sumie 2200 zł.

Pe zapoznaniu się z komunikatami centrali omawiano sprawę bojkotu towarów gdańskich, których żąda niestety

APEL

Obywatelskiego Miejskiego Komitetu Zimowej Pomocy Bezrobotnym w N. M. ście.

W czasie od 25 III do 3 IV br. odbywać się będą w całej Polsce zbiórki uliczne na pomoc zimową pod hasłem „Dar Wielkanocny dla Dzieci Bezrobotnych”.

Zbiórki te stanowią będą mobilizację ofiarności na rzecz dzieci najbardziej potrzebujących, dotkniętych kłopotem bezrobocia.

W przeprowadzeniu tej akcji wezmą udział najżyźniejsi dostojnicy Państwa oraz najwybitniejsi przedstawiciele organizacji społecznych i zawodowych.

Zbiórki na powyższy cel odbędą się również w Nowym Mieście Lubawskim w niedziele, w dniach 26 marca i 2 kwietnia przy łaskawej współpracy przedstawicieli władz, duchowieństwa i miejscowych organizacji społecznych i zawodowych, doceniających w znaczenie pomocy zimowej dla rodzin, pozbawionych środków do życia.

Obywatele Nowego Miasta Lubawskiego już kilkakrotnie zdali egzamin ze swej ofiarności, wobec czego jesteśmy głęboko przekonani, że i tym razem nie poskąpią grosza na tak szlachetny cel.

Prezes Wydz. Wykonawczego Sekr. Wydz. Wykonawczego
(-) Ks. prof. Dembleński. (-) Wachowiak, burm.

Jeszcze część klienteli, liczący jarmarków, powiększenia której domagali się na posiedzeniu Rady Miejskiej radny „Ozon” p. Muchliński, wycieczek, uruchomienia punktu zbierania odpadków, które marnują się ze szkoda dla gospodarstwa narodowego, pokątnej sprzedaży przez dzieci pomarańczy itp. oraz szereg innych aktualnych spraw, po czym po 2 i pół godz. obradach zebranie solwano.

Podziękowania.

Na rzecz kuchni obywatelskiej dla bezrobotnych ofiarowali Tow. Pań św. Wincentego s Paulo w N. M. ście 100 zł p. Gajdziałowski, Krzemieniewo 2 ctr żyta i 4 ctr kart fil. Wyżej wymienionym Ofiarodawcom składam w imieniu Sekcji Kuchni Obyw. i bezrobotnych moje najserdeczniejsze podziękowania.
(-) Wachowiak, burmistrz

Przew. Sekcji Kuchni Obyw. dla Bezrob.

Na dożywanie dzieci w szkole powoz. ofiarowali pp.: Jarzębski Kazimierz, Krzemieniewo 25 ctr maki tylniej, Holiata E. telfritz, Buczak 10 ctr kartofli, 10 ctr marchwi oraz gotówką 15 zł.

W imieniu Miejskiego Komitetu Pom. Dzieciom i Młodzieży składam wyżej wymienionym ofiarodawcom moje najserdeczniejsze podziękowania.

Prezes Komitetu (-) Wachowiak, burmistrz.

Uwaga, Miłośnicy wędkarstwa!

Nowe Miasto. Utworzony w dn. 23 bm komitet zaoprasza miłośników wędkarstwa na ponowne zebranie, które odbędzie się 26 bm. o godz. 19.30 w lokalu p. Rosta w celu wybrania zarządu i sformułowania kontraktu dzierżawy rzeki Drwęcy.

Przybycie wszystkich członków i sympatyków konieczne. Dotąd zgłosiło się ok. 40 członków. Komitet.

Posiedzenie Rady Miejskiej.

Lubawa. W środę, 15 bm. w II gimnazjum miejskiego odbyło się posiedzenie Rady Miejskiej. Na wstępie przew. p. burm. Wojciechowski wygłosił okolicznościowe przemówienie o działalności zmarłego w tych dniach w Poznaniu śp. Seydy, b. posła do parlamentu niemieckiego i wielkiego patrioty polskiego w czasie zaboru, a w wolnej Polsce jako prezesa Sądu Najwyższego, po czym jego pamięć uczczono przez chwilę milczenia. W dalszym ciągu na zapytanie p. Przewodniczącego, czy któryś z p. radnych ma coś do porządku obrad do wniesienia — r. Nowicki ze Str. Pracy zabrał głos i stawiał 5 wniosków nagłych, które na piśmie oddał przewodniczącemu.

Wniosek pierwszy dotyczył sprawy stróża nocnego, co p. przewodniczący obiecał załatwić w Zarządzie Miejskim. — Wniosek drugi przemianowania tuł. rynku na Pl. marsz. Józefa Piłsudskiego, po czym p. przewodniczący dał wyjaśnienie, iż rada m. dała już dowód uczczenia pamięci i Marszałka Polski przez przemianowanie części ul. Gdańskiej jego imieniem. R. Nowicki jednak nie zadowolony i z wielkim tupetem domagał się stanowczo poddania tego wniosku pod głosowanie. A ponieważ przewodniczący, widząc bezpodstawne żądania r. Nowickiego, odebrał mu głos w tej sprawie radni Str. Pracy (3 osoby) opuścili protestacyjnie na 10 minut salę obrad.

Wniosek trzeci — dotyczył baraków miejskich, która to sprawę przewodniczący obiecał zbadać. Wniosek czwarty — dotyczący budowy domu dla starców, p. przewodniczący poddał pod głosowanie i większością wszystkich radnych prócz trzech wnioskodawców upadł. Wniosek piąty dotyczył porządku obrad pkt 2 i 4. Przewodniczący po wyjaśnieniu sprawy oddał go jako nieaktualny.

Z kolei przystąpiono do porządku obrad, przy czym na wstępie p. przewodniczący wprowadził w urzęd. pp. radnych Bron. Firańskiego i Fr. Neumanna ze Str. Nar., a Tułdzkiego Szczepana z Bloku Gosp. w miejsce pp. Licznarskiego Fr. i Wład. Maliszewskiego z SN. i p. Nadolnego Tad., którzy zostali wybrani do ZM.

Dalej p. Przewodniczący podał do wiadomości dekret Wydziału Powiatowego nr. III - 3 - 19 - 1-38 WP. w sprawie zatwierdzenia budżetu administracyjnego przedsiębiorstw miejskich na rok 1938-39.

Następnie na opiekuna społecznego w miejsce p. Wilmowskiego wybrany został r. p. Lippert. W sprawie uchwalenia dodatkowego budżetu administracyjnego, Elektrowni i Rzeźni Miejskiej na rok 1938-39, po bardzo obszernej dyskusji, w której zabierali głos r. Błaszowski, Truszczyński, dr Wierzbowski i inni uchwalono na wniosek r. dr Wierzbowskiego, by komisja budż. urzędowała przez całą kadencję, także i budżety dodatkowe rozpatrywała przed uchwałą Rady miejskiej, wobec czego postanowiono dodatkowy budżet administracyjny, Elektrowni i Rzeźni Miejskiej odesłać do kom. budżetowej.

W komunikatach Zarządu Miejskiego m. in. p. burmistrz podał do wiadomości, że w ub. sobotę odbył się w Bydgoszczy zjazd delegatów miast Pomorza, na którym był obecny i odczytał porządek obrad tegoż zjazdu. W interpelacjach zabrał głos r. Nowicki i sążądł od p. burmistrza wyjaśnienia, z jakiego działu będą opłacani gońcy Zdrojewski i Malinowski, także w sprawie wyplat należności robotnikom przy odbiorze bekonów, na co p. burm. dawał pewne wyjaśnienia, jednakże r. Nowickiego to nie zadowoliło, przy czym przyszło do słownego starcia z p. burmistrzem, który w końcu r. Nowickiemu ponownie głos odebrał.

Na marginesie tego posiedzenia zaznaczyć wypada, że tego rodzaju występy nie były samodzielnym działaniem r. Nowickiego, siedział bowiem za nim doradcy. Jego mentorami byli ich prowodyr Karol Niesiński, listonosz tuł. urzędu poczt i Jan Radziwiński, bezrobotny, którzy stale r. Nowickiemu coś podpowiadali. W przyszłości, aby obrady Rady Miejskiej toczyły się mogły rzeczowo i każdy radny działać mógł samodzielnie, dobrze by było, takich doradców ze sal obrad usunąć.

Nieszczęśliwy wypadek.

Lubawa. W Złotowie wydarzył się w ub. tygodniu krew w żyłach mroźny wypadek, który mógł być spowodowany śmiercią dziecka. Ośmioletnia córka rolnika J., bawiąc się bez nadzoru starszych przy maszynie do rzeźbienia szezki, włożyła rączkę w tryby, które jej urwały 4 palce u prawej ręki. Pierwszej pomocy lekarskiej udzielił p. dr Dziadek z Lubawy. Powyższy wypadek winno być przestrożką dla rodziców, aby bez nadzoru osób starszych nie pozwalali dzieciom przebywać w ubikacjach, gdzie znajdują się maszyny rolnicze.

W rocznicę imienin.

Lubawa. Z okazji imienin marszałka Polski Józefa Piłsudskiego odbył się w sobotę 18 bm. wiecz. capstrzyk, przy którego wzięciu udział wzięli wszyscy mieszkańcy gminy. Następnego dnia 19 marca odbyło się uroczyste nabożeństwo, Mszę św. odprawił pełniący obowiązki kapłana ks. wik. Kalinowski. Udział w nabożeństwie prócz wojska wzięły także tuł. organizacje ze sztandarami.

O godz. 19 na sali p. Kowalskiego odbyła się wieczornica, na której słowo wstępne wygłosił komend. garniz. o. ppłk Mijakowski, po czym wysłuchano przemówienia Prez. RP prof. Mościckiego, transmitowanego przez radio. Następnie dłuższy referat wygłosił p. prof. Brochwicz Lewiński. Dalszą część wieczornicy uzupełniły występy członków Miejskiego Uniwersytetu Powszechnego wraz z zespołem muzycznym. Na zakończenie przy akompaniamencie orkiestry odśpiewano Rotę.

Prace około budowy kościoła w Tereszewie.

Tereszewo. Ostatnio odbyło się tu walne zebranie Bractwa Św. Antoniego. Zebranie zajął i m. przewodniczył ks. prezes Kossak-Głowczewski. Po odczytaniu protokołu z ostatniego zebrania ks. prezes złożył obszerny sprawozdanie z prac dokonanych przez Komitet Budowy Kościoła. Ze sprawozdania tego wynika, że sprawa budowy kościoła jest na najlepszej drodze. Zakupioną cegłę zwożą nie tylko parafianie, lecz i dużo osób chętnych z poza parafii, za co im ks. prezes składa serdeczne podziękowanie, a przede wszystkim p. Rożankiewiczowi z W. Bałówek za przywiezienie pierwszej cegły do kościoła, ks. prob. Chyllskiemu z Miłostajek za gorące zachęcenie swoich parafian do pomocy przy zwózce cegły oraz p. nadleśn. Bieleckiemu za pomoc okazaną przy nabywaniu potrzebnego drewna. Pod koniec sprawozdania przywitał ks. prezes przybyłych na zebranie pp. starostę mgr Kowalskiego i budowlancz. Witę, wyrażając p. Staroście w imieniu całej parafii gorące podziękowanie za daleko idącą pomoc przy nabywaniu cegły z cegielni Wydziału Powiatowego. Następnie zabrał głos p. Starosta, który w dłuższym przemówieniu m. i. stwierdził, iż w całej pełni docenia potrzebę budowy kościoła w Tereszewie, należałoby zdać sobie sprawę, że parafia jako jedna z najuboższych powiatu, wysiłku tego dokonać może tylko przy wspólnej, zgodnej współpracy wszystkich parafian, obliczając ze swej strony dalszą pomoc w ramach możliwości. Ks. prezes dziękując za słowa otuchy i obiecując pomoc, zaprosił p. Starostę na dzień 12 kwietnia rb. w którym to dniu odbędzie się uroczyste rozpoczęcie prac przy budowie kościoła. Po sprawozdaniu komisji rewizyjnej ks. prezes zamknął zebranie, po którym odbyło się posiedzenie Komitetu Budowy Kościoła przy współudziale pp. Starosty i budowa. Witty, na którym omawiano sprawy natury technicznej i publiczno-prawnej, związane z budową kościoła.

Z województwa warszawskiego.

Walne zgromadzenie Banku Ludowego w Lidzbarku.

(Dokończenie).

Lidzbark. Z czystego zysku, który Bank wykazał w kwocie 9500 zł, wydzielono 5 proc. dywidendy dla członków, a do Funduszu przekazano około 2500 zł. Ponadto przeznaczono 500 zł na budowę wgl. odnowienie kościoła kat. w Lidzbarku, 200 zł na FON i 500 zł na różne cele społeczne, m.in. na zasilenie funduszu Kasy Bezrobotowej.

Ze sprawozdania zarządu, złożonego przez p. dyr. Kamińskiego, wynikało, że przy wydatnej pomocy Banku organizację się tuł. okręgową mleczarnia spółdzielcza, a z inicjatywy Banku powstała tu Kasa Bezproc., która rozwija się bardzo pomyślnie.

Po uzupełnianym wyborze Rady Nadzorczej zatwierdzono budżet na rok 1939 i ustalono najwyższą sumę kredytu dla 1 członka, poza tym oznaczono wstępnie do spółdzielni z 10 na 5 zł oraz ustalono teren działalności banku.

Z wolnych głosów wynikało, że rolnictwo w dalszym ciągu żyje w trudnych warunkach i że oczekuje jak najszybszej poprawy bytu.

Pojawiły się wilki.

Lidzbark. Dochodzą nas wieści z wiarygodnych źródeł, że w lasach państwowych nadleśnictwa Ruda i Dębowiec ukazały się wilki, które wyrządzają ogromne spustoszenie wśród dziczyzny, szczególnie sarny padają ofiarami tych bestyj. Zarządzone obławy wykazały, że w lasach nadleśn. Ruda znajdującej się mają 4 wilki, zaś podczas obławy w Dębowiec postrzelony został 1 wilk. Obławy trwają w dalszym ciągu.

Spęd bekonów w Biskupcu

odbędzie się dnia 27 marca br. spęd w następującej kolejności: 8. Lipinki, Łąkorz, Skarlin, Krotoszyń, Wonna-Szwarcenowo, Sumlin, Ostrowite, Gryzliny, Lekarty, Wawrowice, Jamtelank. Zapotrzebowanie na spęd duże.
Instr. hodowlany PIR.

OD REDAKCJI.

Czytelnikowi w M. Bałórkach. Nie przytacza Pan konkretnych, niezbitych dowodów działalności, o której mowa w Pańskich uwagach. Należy oczywiście przesłać wprost.

Walne zebranie S.N. w Bratlanie

odbędzie się w niedzielę, 26 bm. o godz. 16 (4 po poł.) w lokalu p. Przybylskiej. Referat wygłosi sekretarz Zarządu Powiatowego SN.

Czołem! Zarząd Koła.

GIEŁDA ZBOZOWA

Placono w złotych kg za 100

	Poznań, 23. 3.	Bydgoszcz, 22. 3.
Zyto	14.35—14.60	14.75—15.00
Pszenica	18.25—18.75	19.00—19.50
Jęczmień	18.75—19.25	18.25—18.75
Owies	15.00—15.40	14.65—15.15

Redaktor działu politycznego Ks. prof. Józef Dembleński, reszty działów: Benon Belchel.

W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przesyłać do redakcji, strajków itp. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagać się nadostarczenia sum przy odbiorze.

Coż to za dziecko?

Jedno z milionów. Zdrowe, właściwie odżywiane i ładne. Pije ono chętnie i dużo

Kawy Słodowej Kneippa

Separatory

najlepszych fabryk
maszyny do masła
oraz wszelkie części zapasowe

poleca po znacznie zniżonych cenach i na dogodnych warunkach
jedyny specj. handel maszyn rolniczych na miejscu

N. EWERTOWSKI

Nowe Miasto Lub.

Rynek 27 Telefon 66

Najstarszy i największy specjalny handel żelaza, artykuł. budowl. i sprzętów domowych.

Szwarcenowo

Nihil

Służące

pracowitą i uczelną do wszelkich robót domowych poszukuje od 1. 4.

Centrala Rowerów
Nowe Miasto, Rynek 6.

Dobrego chłopaka poszukuje Ziółkowski, Fitowo.

Uczeń

malarski potrzebny od zaraz A. Wysocki, mistrz malarski Nowe Miasto Kościuszki 7.

Chłopak do koni potrzebny od zaraz Plebanka, Nowe Miasto.

Gospodarstwo

210 mórg pszennej ziemi, budynki maszyn w dobrym stanie, dobry żywy i martwy inwentarz. Obciążenie Banku Rolnego 23 tysiące zł, 4 klm. od miasta sprzeda, pośrednicy wykluczeni.
Kto? wskaze eksp. „Drwęcy”, Lubawa.

Mieszkanie

sloneczne 5 pokoi, kuchnia i weranda, stodoła na garaż od zaraz do wydzierżawienia
Zgłoszenia

Lubawa, ul. Sądowa 3.

Z powodu likwidacji sprzedam żywy i martwy inwentarz. Lubawa, Sądowa 3.

Ziemiaki pastewno kupuje Lipowy Dwór.

Polecam!

do siewu jęczmień, owies, koniczyny

inne gatunki zboża oraz makuuchy lniane, rzepakowe. Prima otręby żytnie i pszenne
Leon Murawski, Lidzbark, ul. Zamkowa 6 — tel. 53.

Najlepsze

wapno

w kawałach i cement Portlandzki „Wysoka” nadeszło i polecam

N. EWERTOWSKI

Rynek 27 tel. 66
skład żelaza, maszyn rolniczych i art. budowlanych.

W czwartek, dnia 22 bm. o godz. 1.20 w nocy zmarła nagle na udar serca zapożyczona Olejami św., moja najukochańsza siostra, nasza najdroższa i nigdy nie zapomniana matka i babcia

ś. p.

z Piątków

Bernardyna Piotrowiczowa

w 76 roku życia.

O czym donosił w neutralnym smutku pogratona

RODZINA

Nowe Miasto, w marcu 1939 r.

Ekspozycja zwłok z domu stałoby do kościoła parafialnego w Nowym Mieście Lub. odbędzie się w sobotę, dnia 25 bm. o godz. 10 ej przed południem; następnie pogrzeb.

Data 28 marca rb. o godz. 2 w nocy zasnęła w Bogu zapożyczona Sakramentami św., nasza najukochańsza córka, siostra i kuzynka ś. p.

Jadwiga Świniarska

w 18 roku życia. O czym donoszą w ciężkim smutku pogratoni

Rodzice i krewni

Zątyń, w marcu 1939 r.

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, 27 marca rb. o godz. 10 rano z kościoła parafialnego w Zwiniarzu.

Za tak liczne wyrazy współczucia, złotono wieńca i kwiaty oraz liczny udział w pogrzebie mojej najdroższej żony i naszej ukochanej mamusi ś. p.

Wandy Maliszewskiej

składam na t. j. drodze ks. prałatu Kasyńce, ks. prof. Gordonowi z Działdowa, ks. prob. Drostowi z Prątnicy, ks. prof. Prabuńkiemu z Lubawy, ks. wik. Węgielewskiemu z Prątnicy, ks. wik. Kalinowskiemu, Korporacji Miejskiej z p. burm. Wojciechowskiemu na czele, p. prof. Góralowi z uczniami kl. 2 gimnazjum miejskiego, Chórowi i kościelnemu „Harfa” pod bat. p. Mościńskiego za wykonane pienia w czasie żałobnej Mszy św., Siostram M. i. z Zakładu św. Jerzego, Stow. Pań Miłosterdzia, Stow. Kat. Kobiet oraz wszystkim Krewnym i Znajomym, którzy oddali ostatnią przysługę Zmarłej, moje najserdeczniejsze

„Bóg zapłać”

maż z dziećmi.

Lubawa, w marcu 1939 r.

Wszystkim, którzy wzięli liczny udział w oddaniu ostatniej posługi i tak serdecznie uczcili pamięć żony i matki naszej ś. p.

Jasny z Chojeckich Sullmierskiej składają z głębi serca

„Bóg zapłać”

maż, córka, synowie i rodzina.

Katlewo, w marcu 1939 r.

ONDULACJĘ

TRWAŁĄ najnowszymi aparatami PAROWĄ i ELEKTRYCZNA

grube loczki POD GWARANCJĄ. Ceny zniżone! wykonuje Jan Zieliński, Nowe Miasto, ul. Sobieskiego 10, naprzeciw p. Polakowicza, skład tytoniu

WSZELKIE

NAWOZY SZTUCZNE

azotowe, fosforowe, potasowe z gwarancją zawartości procentowej oraz

Wapno nawozowe mielone

poleca

„ROLNIK” Spółdzielnia roln. handl.

Lubawa tel. 39

Nowe Miasto tel. 49

Rybno tel. 2

Węgiel
opalowy - kowalski
Żelazo
obrózowe i sztabowe
Osie
wozowe i powozowe
Piece
żelazne i okucia

Porcelanę - Fajans
Szkło - Lampy
widelce - noże
łyżki

z stali nierdzewnej poleca w wielkim wyborze i po najniższych cenach

Wł. Wyżlic,
skład żelaza i sprzętów kuchennych

LUBAWA, Rynek 12

Karbolina
opryskiwacze

Sadownicze D. K. M.

oraz wszelkie środki chemiczne marki „AZOT” do zwalczania szkodników w ogrodach i sadach poleca

NOWA DROGERIA

Wacław Trzczyński, Lubawa ul. Zamkowa 1 Telef. 37.

„Wszystko”

czego tylko stolarz do swego rzemiosła potrzebuje jak: narzędzia, dykty w różnych grubościach i gatunkach, forniry, klej w proszku i tabliczkach,

wielki wybór najnowocześniejszych okuć meblowych, okucia do drzwi i okien itd poleca po niskich cenach

Alfons Leski,

Lubawa, ul. Grunwaldska 10 skład żelaza, narzędzi, artykuły budowlane, sprzęty kuchenne, porcelana, szkło.

Siewniki

do koniesny, kultywatory, bronie i plugi, parniki „Żar”, narzędzia kowalskie, wapno i cement

przyjmuje nadal zamówienia na dźwigary (tragarze) z hut po cenach najniższych

A. Trzczyński,
Lubawa, Zamkowa.

Do wielkiego sprzątnia używajcie znanych ze swej dobroci wyrobów

Zakładów Polskiej Sp. Akc.

Persil
w Bydgoszczy

ATA Persil imi

Najlepsze

Nowe Supery **TELEFUNKEN**

DAJĄ 60% OSZCZĘDNOŚCI ZUŻYCIA PRĄDU.
DEMONSTRUJE I SPRZEDAJE NA DOGODNYCH WARUNKACH.

Teraz dla każdego 115,- zł 3 lampowy bateryjny, na prąd 136,- zł

J. Trzczyński, Lubawa, Rynek 32/34

Telefon 91

Świeżo paloną

KAWĘ

ziarnistą bez kofeiny

dla cierpiących na serce i nerwy
100 grm. zł 1.20 -- 1/2 kg. zł 1.45

oraz

HERBATE

„Wysiewki z najlepszych herbat”

1/8 kg zł 3.00

poleca

Firma

Stanisław Rost,
Nowe Miasto Lub.

Rynek 23.

skrz poczt. 18

Telef 36

ROWERY

marki „Otello”, od 90,-

zł, „Lux”, „Korona” itp.

Pasy zapędowe skórzane i balaloidowe (gumowe)

Wózki dziecięce przybory elektrotechn.

baterie anodowe i kieszonkowe

stałe świeże

tylko w firmie

WANTOWSKI,

skład broni

Brodnica, D Rynek 17.

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI

Powiatu Lubawskiego w Nowym Mieście Lub.

K K - Posiada Oddział w LUBAWIE - K K

Zakres czynności: Udziela pożyczki wekslowe jak i pod zastaw papierów wartościowych Kupuje papiery procentowe państwowe. Otwiera rachunki czekowe (bieżące). Zastawia przekazy oraz inkaso wekeli i innych dokumentów.

Przyjmuje wkłady oszczędnościowe od 1 zł począwszy (książeczki imienne, na okaziciela i za hasłem)

Gwarancja wkładów oparta jest nie tylko na własnych kapitałach KKO, lecz również zabezpieczona jest całym majątkiem i dochodami Lubawskiego Powiatowego Związku Samorządowego.

Książeczki oszczędnościowe KKO są przyjmowane przez państwowe, wagi. komunalne władze, urzędy i zakłady jako wadia przy wszelkich przetargach, jako kaucje akcyjne i celne, jako kaucje przy zawieraniu umów oraz jako zabezpieczenie pieniężne z innych tytułów wymagane.

Tajemnica lokat i wkładów w KKO ustawowo chroniona.

Wydaje skarbanki

Lokal Kasowy otwarty dla publiczności codziennie od godz. 8,30 do 15-tej, w soboty do 13-tej

Odlewy

żeliwne

do maszyn rolniczych i przemysłowych oraz ruszta do opatu młazem

dostarcza odlewnia firmy

„UNIA” sp. akc.

Brodnica.

Polecam

nasiona buraków

oryginalne Wiechmanna

Ekendorfy żółte, czerwone i półczerwone

Fr. Tysler, Lubawa.

Maneże

1 do 8 konne; dostarcza krótkoterminowo na korzystnych warunkach

„UNIA” Sp. Akc. BRODNICA

Ogler

„Hubertas” licencjonowany, II. kategorii, kryje stale zdrowe klacze

Wyżle Jan, Zielkowo

Ogler

kasztan, krwi angielskiej do krycia

Franciszek Komoszeński, Naguszewo, pow. Działdowo.

UWAGA
Stolarze!

Polecam w różnych wielkościach i grubościach

dyktę klejoną

po cenach konkurencyjnych.

WŁ. TRZCZYŃSKI

skład żelaza

Nowe Miasto, Rynek 9

Tel. 91

Opryskiwacze

do drzew i krzewów

dostarcza po tanich cenach

„UNIA” sp. akc.

Brodnica.

Wydzierławę

gospodarstwo

w Kamionce 76 mórg buraszkami bez tywego i martwego inwentarza lat 7 Kaucja 3000 zł.

Informacji udzieli

Dąbrowski, Maj. Borki, Łąkors.

Mam gotową

bryczkę (parkowicę) na sprzedaż

Banacki, Lubawa.

NASZ PRZYJACIEL

DODATEK ŚWIĄTECZNY

Na niedzielę V. Postu.

EWANGELIA,

napisana u św. Jana w rozdz. VIII. w. 46-59

W on czas mówił Jezus rzeszom Żydowskim: Kto z was dowiedzie na male grzechu? Jeśli prawdę mówię, czemu mi nie wierzycie? Kto z Boga jest, słów Bożych słucha. Dlatego wy nie słuchacie, że nie jesteście z Boga. Odpowiedzieli tedy Żydowie i rzekli mu: Azali my nie dobrze mówimy, żeś ty jest s-marytan i czarta masz? Odpowiedział Jezus; Ja czarta nie mam; ale czczę Ojca mego, ale wyście mnie nie uczcili. A ja nie szukam chwały swej; jest, który szuka i sądzi. Zaprawdę, zaprawdę mówię wam: Jeśli kto zachowa mowę moją, śmierci nie ogląda na wieki. Rzekli tedy Żydowie: Teraz poznaliśmy, że czarta masz. Abraham umarł i Prorocy, a ty powiadasz: Jeśli by kto strzegł mowy mojej, nie skosztuje śmierci na wieki. Iżas ty jest większy nad ojca naszego Abrahama, który umarł? I Prorocy pomarli, czym się sam czynisz? Odpowiedział Jezus: Jeśli się ja sam chwale; chwała moja nie jest. Jest Ojciec mój, który mnie uwielbia, którego wy powiadaście, iż jest Bogiem waszym? A nie poznaliście go; ale ja go znam. I jeśli bym rzekł, że go nie znam, będę podobnym wam kłamcą. Ale go znam i mowy jego strzegę. Abraham, ojciec wasz, z radością żądał, aby oglądał dzień mój; i oglądał i weselił się: Rzekli tedy Żydowie do niego: Pięćdziesiąt lat jeszcze nie masz, a Abrahama widziałeś? Rzekł im Jezus: Zaprawdę, zaprawdę mówię wam: pierwej niż Abraham się stał, jam jest. Porwali tedy kamienie, aby nań rzucali. Lecz Jezus zataił się i wyszedł z kościoła.

Jak zachować się wobec ludzkiej niewdzięczności?

Z dzisiejszej ewangelii św. widzimy, z jaką słodyczą i dobrocią nadziemską, w większym wrogiom swoim podawał Pan Jezus cudowne nauki, napominał i karmił, aby ich pociągając do prawdziwej wiary.

Jakże odwzięczyli mu się Żydzi? Szydzą i drwią, obrzucili go stekiem przekleństw i obelg, a w końcu porwali za kamienie, ażeby go zabić!

Oto mamy naukę, ażebyśmy, cokolwiek komu czynimy dobrego, nigdy nie spodziewali się i nie żądali od niego wdzięczności, bo ta jest nader rzadką na świecie. Możemy być pewnymi, że naj częściej za twoje dobre serce, za twoje zbawienie nauki, dobre uczynki i za miłość, okazaną bliźniemu, spotka cię, jeżeli nie wprost krzywdą, to przynajmniej obojętność z jego strony — bo mówi pismo św.: „roztył miły i odwierżnął: roztywszy, słuściawszy, napęczniawszy, opuścił Boga Stworzyciela swego i odstąpił od Boga Zbawiciela swego“.

Jeżeli niewdzięcznik, obsypany dobrodziejstwami, opuścił Boga, jeżeli na Chrystusa Pana chwycił kamienie, jakże możemy żądać, aby nam za dobre dobrym płacił? Gdy przeto niewdzięcznik kamienie zemsty podnosi na nas, choć serce nam się krwawi, utajmy się, to jest, ustąpmy na chwilę z pośród ludzi, a idźmy do Jezusa, a patrząc na Pana, rozpiętego na krzyżu, uczmy się, iż taka za dobroć jest zapłata ludzka i taka wdzięczność tego świata. Tam u stóp krzyża uczmy się także, iż, cokolwiek czynimy dobrego bliźniemu, to czynimy dla miłości Chrystusa, aby się Jemu podobać i od Niego otrzymać zapłatę w niebie.

33-letni biskup w Niemczech.

Najmłodszym rzymsko-katolickim biskupem w Niemczech jest mianowany ostatnio biskup Innsbrucku, 33-letni ks. dr Paweł Rusch. Równocześnie z tym mianowaniem Innsbruck przestał podlegać archidiecezji w Salzburgu.

Pius XII nie pozwolił całować swych stóp.

Rzym. Żywo komentowana tu jest wiadomość, że Ojciec św. przy składaniu Mu hołdu przez Kolegium Kardynalskie nie zezwolił kardynałom na całowanie swych stóp.

Jest to pierwszy od wieków wyłom w surowym ceremoniale watykańskim.

Kościół zapakowany w 203 skrzyniach.

Rzym. Z Sydney (Australia) odholował na statku „Marella“ dziwny ładunek — 203 skrzyni, zawierających składowane części... kościoła, który ma być następnie złożony w miejscowości Mataram na jednej z wysp Salomona. Skrzyniom towarzyszy dwóch mistrzów specjalistów, którzy mają zmontować kościół, będący podarunkiem dla misji w Mataram od pewnego bogatego kupca australijskiego, gdzie syn jego przed 20 laty był misjonarzem.

Minister Indyjski — katolikiem.

Nowomianowany minister oświaty w Indiach Sir Varkey jest wybitnym katolikiem, jednym z nielicznych katolickich członków panindyjskiego kongresu oraz znakomitym publicystą i pisarzem.

Katolicki na czele armii amerykańskiej.

Wybitny katolik generał major Hugo A. Drum został mianowany komendantem pierwszej armii w Nowym Jorku. Jest to trzecie miejsce w hierarchii wojskowej Ameryki po prezydencie, jako naczelny wodz sił zbrojnych. Drugie miejsce zajmuje główny dowódca, generał Mellin Craig, który, jak wiadomo, jest również katolikiem.

Trzęsienie ziemi

znow nawiedziło środkową Japonię. Szkody są dość znaczne.

Tłuszcz [tylko na kartki.

Wiedeń. Z dn. 1. 4. rb ludność austriacka będzie mogła nabywać wszelkie tłuszcze tylko na kartki. Poza tym wprowadzony zostanie, jak w Rzeszy, specjalny podatek tzw. „Bürgersteuer“.

Fragment pogrzebu ofiary zająć w Bratysławie — żołnierz słowackiego Kopala.

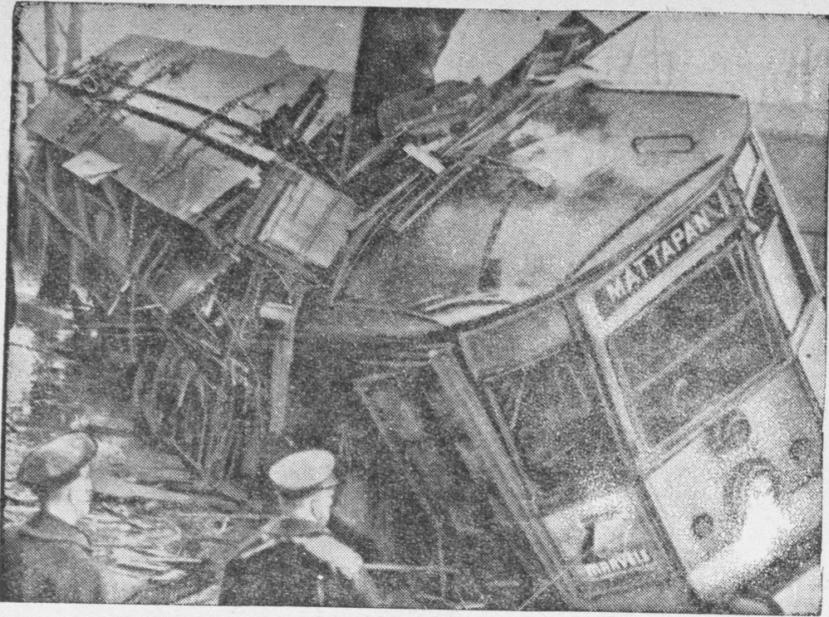
Oto trumna ze zwłokami premiera Rumunii, patriarchy Mirons, eksportowana przez dw chowieństwo prawosławne z dworca w Bukareszcie.

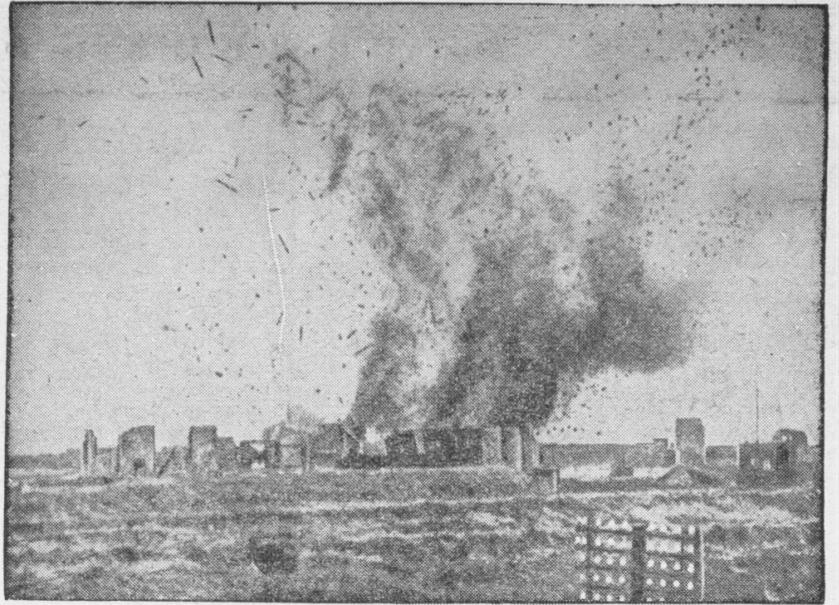
Wódz armii francuskiej gen. Gamelin (w środku) bawił na inspekcji w Mersylii.

Przed swą podróżą do Ameryki zatrzymał się w Londynie duński następca tronu i małżonka.

W Bostonie wykołosił się tramwaj i uderzył o drzewa. 6 dzieci szkolnych zostało zabitych i około 50 osób rannych.

W Anglii dokonano prób ze schronem przeciwlotniczym i w tym celu spowodowano nad podziemnym schronem wybuch 450 ft. bomby. Po wybuchu okazało się, że schron był nieklatkowy.

Zjazd inteligencji kat. Pomorza.

W dniach 11 i 12 bm. odbył się z inicjatywy Koła Kultury Katolickiej w Bydgoszczy zjazd inteligencji katolickiej Pomorza. W zjeździe wzięło udział około 600 osób. Przybyli również przedstawiciele władz państwowych, samorządowych i wojska.

Zjazd już w sobotę zagościł z polecenia JE. ks. bisk. Laubitza, ks. kan. dziekan Stepczyński. Przy otwarciu zjazdu uczcił pamięć Piusa XI, a następnie podniósł doniosłość i cel zjazdu.

Z kolei witał zjazd prezes Koła Kultury Kat. w Bydgoszczy p. mec. Snoczkiwicz oraz imieniem rządu — woj. pomorskiego min. Rętkiewicz i własnym starosta bydgoski p. Suski.

Na marszałka wybrano adw. Dziembowskiego, prezesa Nacz. Inst. Azeji Kat. z Poznania.

Tenże udzielił następnie głosu JE ks. bisk. Józefowi Gawlinie, który wygłosił przeszło godzinny odczyt na temat „Kościoł — Regina circum amicta varietatibus”. Referat ten jest wstępem do obszerniejszej pracy ks. biskupa Gawliny, która niewątpliwie ma się ukazać w druku. Świętego referatu wysłuchano w skupieniu, a natchnione słowa dostojnego (i świetnego) mówcy głęboko zapadły w dusze słuchaczy. Książę biskup Gawlina w referacie swoim podniósł wszechstronność Kościoła, który swoim wpływem ogarnia niemal wszystkie dziedziny naszego życia.

Odczytano następnie nadesłane życzenia na Zjazd od ich E. E. ks. biskupów Laubitza i Radzińskiego, którzy nie mogli na Zjazd przybyć, jak również od Prezydenta m. Torunia, Katolickiej Agencji Prasowej i Rozgłośni Pomorskiej P. Radia.

Zjazd z kolei uchwalił wysłać telegramy i to: na ręce J. E. ks. arc. b. Cortesi'ego, nuncjusza apost. w Warszawie, telegram hołdu dla Jego Świątobliwości Piusa XII, nuncjusza Cortesi'ego, a ponadto do Jego Em. ks. Prymasa Hłonda i min. Świętosławskiego oraz do ich E. E. ks. biskupów Laubitza, Okoniewskiego i Radzińskiego.

W drugim dniu zjazdu, po uroczystym nabożeństwie w kościele farnym, przed południem wygłosił referat ks. prałat dr P. Kirstein z Pelplina, na temat „Szkoła świecka czy katolicka?”. Mówca w porwijących słowach wykazał niebezpieczeństwa, jakie grożą wychowywanej obecnie w szkołach naszych młodzieży, a to wskutek zakładania się do nich metod wychowawczych prądów laicystycznych. Polacy katolicy, stanowiący 70 proc. ludności państwa mają nie tylko prawo, lecz tak

że obowiązek domagania się dla swoich dzieci szkoły w całym tego słowa znaczeniu katolickiej, nie tylko z nazwy, ale z ducha, jaki w niej panować powinien.

Prof. dr Tatarzewicz, posługując się przezroczeniami, nakreślił dzieje budownictwa kościelnego w Polsce od zarania państwa polskiego aż do końca XVIII wieku.

Po przerwie obiadowej doskonały w formie i treści referat wygłosił docent dr Stojanowski na temat rasizmu, jako ruchu społecznego. Jako przykład rasizmu współczesnego prelegent wskazał rasizm niemiecki ze wszystkimi jego zarówno do datnimi jak i ujemnymi stronami i przestrzegł nas przed naśladowaniem jego cech ujemnych.

Ostatnim był referat ks. prob. dra W. Gronkowskiego z Poznania pt. „Chrzest Żydów w świetle nauki Kościoła”. Mówca wskazał na niebezpieczeństwa, jakie płyną z przyjmowania przez Żydów chrztu oraz na konieczność usunięcia Żydów zarówno chrzestnych jak i niechrzestnych z Polski.

Popołudniowej sesji 2-go dnia zjazdu przewodniczył p. starosta Łącki.

Zjazd wywarł silne wrażenie na jego uczestnikach. Oby stał się etapem na drodze organizowania się myśli katolickiej w naszym społeczeństwie

Polska sztuczna benzyna.

Profesor Politechniki Warszawskiej Kazimierz Kling, dyrektor Chemicznego Instytutu Badawczego, wynalazł paliwo zastępcze, t. zw. „sztuczną benzynę”.

Wynalezioną mieszkankę nazwał profesor Kling „algazem”. Powstaje ona przez dodanie do spirytusu wysokowartościowych substancji palnych, zawartych w gazie ziemnym. Cena mieszkanki opartej w 90 procentach na spirytusie, będzie znacznie niższa od benzyny. Fabrykacja „algazu” jest łatwa, a dostosowanie samochodu do nowego paliwa będzie kosztowało około 300 złotych.

Uruchomienie fabryki szkła niełamliwego

W Radomiu uruchomiona została fabryka szkła niełamliwego. Zatrudnia ona na razie 50 robotników, z chwilą jednak uruchomienia przez „Wspólnotę Interesów” montowni samochodów, spodziewane jest znaczne zwiększenie produkcji nowozałożonej fabryki.

Żałoba i przygnębienie w Pradze.

Tłumy żołnierzy zapelniają ulice, restauracje, kawiarnie w Pradze. Ludność czeska manifestuje często swe uczucia wychodzeniem z lokali — z chwilą pojawienia się żołnierzy niemieckich. — Żołnierze rzucają się łapczywie na najrozmaitsze przysmaki kuchni czeskiej i dobre czeskie pielerosy.

Oficerowie podziwiają bogatą wystawę sklepów, oglądają złote zegarki, wspaniałe lisy, doskonałe czeskie obuwie — i wszyscy żołnierze obżerają się wprost. Za koronę i pół (12 grosz.) otrzymać już można z ulicznych automatów kawę z bitą śmietaną i wyborną kanapkę. Toteż wszyscy okazują wileczy apetyt, bo czegoś podobnego w Rzeszy nie oglądali.

U grobu Nieznanego Żołnierza, rozgrywiają się wzruszające sceny. Ludność gromadzi się tłumnie koło znicza, składając kwiaty.

Wiele osób stoi nad grobem ze łzami w oczach. Oficerowie czescy składają swe ordery i odznaczenia. Przed pomnikiem św. Wacława składane są kwiaty i słychać szloch kobiet. Kiedy garstka kobiet zaczęła się modlić została rozpędzona przez policję.

Drugim uderzającym momentem — to duża ilość kobiet czeskich w żałobie, spotykanych w Pradze.

Złoty skarb w grobowcu Faraona.

Podczas prac wykopaliskowych archeologowie francuscy w Charkeh odkryli grobowiec faraona Psu Sennes, teścia króla Siamona. Grobowiec, pochodzący z okresu ok. 1000 lat przed nar. Chr., jest doskonale zachowany. Zawiera on m. in. sarkofag ze złota wagi ok. 1000 kg, którego wartość oceniana jest na 1 mil. f. szt. Obok mumii znaleziono cenne ozdoby i złote posążki.

Złowiono rybę przedhistoryczną.

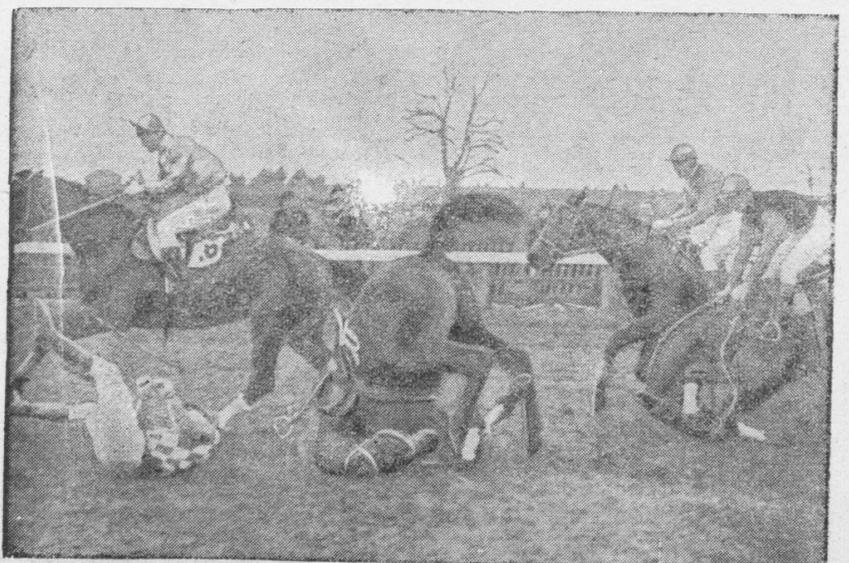
Na wybrzeżu angielskim rybacy złowili niezwykłą rybę, długości 1 m 50 cm, barwy jaskrawo niebieskiej, pozbawioną ości.

Uczni, którzy tę rybę obejrzel, oświadczyli, że dziwnym trafem jest to okaz ryby przedhistorycznej, noszącej w nauce nazwę „crossoperygia”. Gatunek ten nie istniał w wodach świata od. 50 milionów lat.

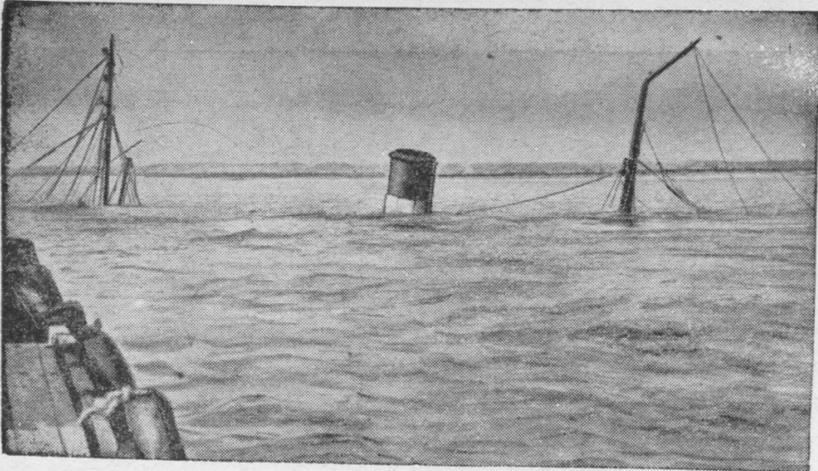
Uczni nie umieją wytłumaczyć faktu, skąd owa ryba znalazła się teraz w morzu.

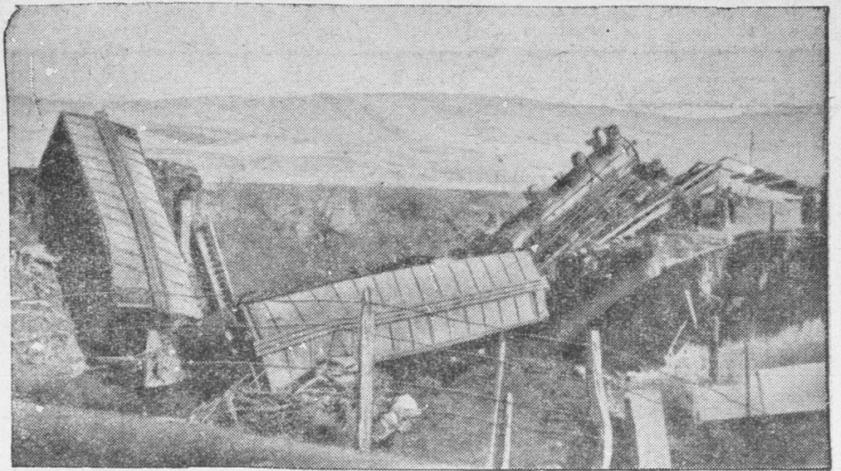
Przed sądem w Paryżu odbywa się proces przeciw pochodzącemu z Niemiec 30-letniemu Woldemannowi oraz jego współwinowici M. Lion'owi, którzy zamordowali 6 osób; tancerkę amerykańską, szoferę, maklera nieruchomości, właściciela pensjonatu, służącą z Alzacji oraz pewnego Żyda. Na zdjęciu przyjaciółka Woldemanna Colette Tricot na ławie sądowej, oskarżona o współudział w mordach.

W drugim dniu wyścigów konnych w Cheltenham w Anglii nie obyło się bez upadków, co uwiadczenia powyższy obrazek.

Trawler angielski „Lady Jeannette” utonął w pobliżu Hull (Anglii) z powodu najejchania podczas nawalancy na podwodną skałę. Na zdjęciu widzimy tylko maszty i komin tonącego okrętu.

Powóz podmyła ostatnio most na rzece Patuba w stanie Waszyngton, wskutek tego most się załamał i spowodował katastrofę pocągu towarowego.

Zydzi w rzemieśle.

W miastach Polski żyje około 30 proc., tj. blisko 10 milionów ludności; 27 proc. tej liczby stanowi ludność żydowska, zajmująca się w głównej mierze handlem, przemysłem i rzemiosłem. W ten sposób na 100 osób, pracujących w mieście, przypada 23,5 Żydów.

Rozmieszczenie Żydów w przemyśle i rzemiosłach nie jest równomierne, w przemysłach podstawowych biorą udział dość nisko, natomiast w znacznym stopniu opanowali przemysł konsumpcyjny, a więc ostatnie stadium produkcji. Specjalnie zaś rzemiosło jest bardzo zażydzone i tak mularstwo 15,3, piekarstwo 48, fryzjerstwo 51, kucharstwo 57, tokarstwo 63,3, blacharstwo 70, szklarstwo 73,3, zegarmistrzostwo 73,3, rękawicznictwo 73,3, garbarstwo 73,3, złotnictwo 78, cholewkarstwo 85,3, szmuklerstwo 87, czapaletwo 97.

Ponieważ tylko 40 proc. młodzieży wiejskiej, wchodzącej w wiek pracy, może znaleźć zatrudnienie na wsi, nadmiar ludności wiejskiej szuka ujścia w handlu i rzemiosle, gdzie natrafia na zapórę, tamującą jej przyływ do miast. Ten stan rzeczy, obok zagadnienia spolszczenia miast, uczynił kwestię emigracji żydowskiej szczególnie palącą.

Polityka na znaczakach pocztowych.

Jak podaje „KPC”, wycofano ostatnio z serii historycznej znaczków pocztowych, wydanej z okazji 20-lecia odzyskania niepodległości, znaczek wartości 15 gr, a przedstawiający Władysława Jagiełłę i Jadwigę nad godłami krzyżackimi (2 miecze i hełm krzyżacki). Historyczne te symbole, umieszczone u stóp Jadwigi i Jagiełły, nie podobały się najbardziej „zaprzyjaźnionemu mocarstwu”.

Nowy znaczek w miejsce tarcz krzyżackich ma godła Polski i Litwy.

Jak podaje agencja prasowa PID, z serii pierwotnej sprzedano 10 milionów egzemplarzy, a blisko 50 milionów znaczków zostanie zniszczonych.

Niesłychana bezczelność Niemców.

Na linii Berlin—Pila nastąpiło zderzenie pociągu pocztowego z osobowym. Na skutek zatrasowania torów komunikacja uległa przerwie i pociągi tranzytowe z Berlina przez Pilę nadchodziły do Chojnic z bardzo znacznym opóźnieniem. Niecierpliwym się podróżnym urzędnicy niemieccy oświadczyli, że w Polsce nastąpiła katastrofa i pociągi muszą z opóźnieniem przybywać.

Tego rodzaju wprowadzenie w błąd podróżnych miało na celu zohydzenie gospodarki polskiej wobec pasażerów-obcokrajowców.

Ukamienowali 13-letniego chłopca.

Mieszkańcy wsi Moraższki pod Lwowem za pewne przewinienie ujęli 13-letniego Lwuwka, którego ukamienowali. Nieszczęśliwy chłopak zmarł pod ciosami. Władze prowadzą dochodzenia.

Niewidomy złożył egzamin maturalny.

W gimnazjum w Stanisławowie wielką sensację wśród kandydatów eksternistów, zasiadających do egzaminu dojrzałości, wywołał niewidomy 40-letni Ferdynand Fribes, masażysta ubezpieczalni społecznej.

Uczęszczający niegdyś do gimnazjum Fribes, straciwszy wzrok, musiał naukę przerwać. Długo kształcił się w specjalnej szkole dla niewidomych w celu przystąpienia do egzaminu maturalnego. Fribes zadania pisał na specjalnej maszynie o wypukłym piśmie. Usłne jego odpowiedzi były fenomenalne. Okazało się, że był on tak doskonale przygotowany ze wszystkich przedmiotów, że budził zachwyt u członków komisji egzaminacyjnej. Fribes obecnie uzyskał stanowisko nauczyciela w szkole dla niewidomych.

Dziewczyna bez nóg uczy się chodzić.

18-letnia obecnie dziewczyna z Barkingside w hrabstwie Essex urodziła się bez nóg.

Przez pewną operację, której szczegóły trzymane są narazie w tajemnicy, udało się dr.owi Barnardowi zaopatrzyć dziewczynę w sztuczne nogi tak, że może ona chodzić zupełnie jak człowiek normalny.

Miss Elna Remfrey uczy się stenografii i pisania na maszynie, aby zostać sekretarką i stać się niezależną.

Do chwili operacji miss Elna Remfrey była zmuszona chodzić na rękach i musiała przebywać w sanatorium pod opieką 2 pielęgniarzy.

24 lata nosił kulę w podudziu.

Niejakiego Edwarda Svtil, czeski rolnik z okolic Bra, poddał się niedawno operacji ślepej kieszki. Przy tej okazji usunięto mu z podudzia kulę karabinową, która tkwiła w tym miejscu od 24 lat, to znaczy od czasu wojny światowej. Wypadek ten jest tym dziwniejszy, że przez cały czas znajdującą się w podudziu kulę nie dawała o sobie „znaku życia” i nie powodowała żadnych absolutnie dolegliwości.

Biskup — admirałem floty powietrznej.

Biskup-sufragan Chicago mgr Sheil otrzymał tytuł admirała amerykańskich linii lotniczych, jako wyraz wdzięczności za wielkie zasługi położone przezeń w dziedzinie propagandy lotnictwa wśród młodzieży chicagowskiej.

Okrycie wspaniałego miasta zatopionego przed 2000 laty.

We Włoszech odkryto niemal w całości miasto Urbinum Hortense, które podobno w II wieku przed Chrystusem zostało zatopione. Miasto odkryto świątynię z płaskowca, zbudowaną w V lub VI stuleciu przed narodzeniem Chrystusa. Ulice są doskonale brukowane i zachowane, mają co najmniej 4 metry szerokości. Napisy i wazy, naczynia i przedmioty codziennego użytku świadczą o wielkim dobrobycie i wysokim poziomie kulturalnym ówczesnych mieszkańców miasta.

Głód w Sowieciech wywołał epidemię czerwonki.

W południowych okręgach Z. S. R. R., wskutek panującego w roku bieżącym głodu i fetylnego odżywiania się, wybuchła wśród dzieci groźna epidemia chorób żołądkowych, zwłaszcza czerwonki. Władze centralne skierowały na tereny, objęte epidemią, specjalne oddziały lekarzy i obsługi sanitarnej. Dotychczas jednak epidemia nie została opanowana.

Domy waliły się pod ciężarem śniegu.

Wskutek burz śnieżnych i mrozów, panujących w Bander Pahlvi, (rański port nad morzem Kaspijskim), spadły duże śniegi, które pokryły ziemię 2-metrową warstwą. W pobliskim Ab Kenar pod ciężarem śniegu zawaliło się około 100 domów, 400 innych budynków i 54 sklepy.

Podobne szkody spowodowane zostały i w innych miejscowościach.

Bagażowy grecki odziedziczył 4 miliony dolarów.

Bagażowy Bulgaridis, który pełnił stale służbę na dworcu w mieście macedońskim Drama, otrzymał wiadomość, iż wuj jego, zmarły w Ameryce, pozostawił mu spadek w wysokości 4 milionów dolarów.

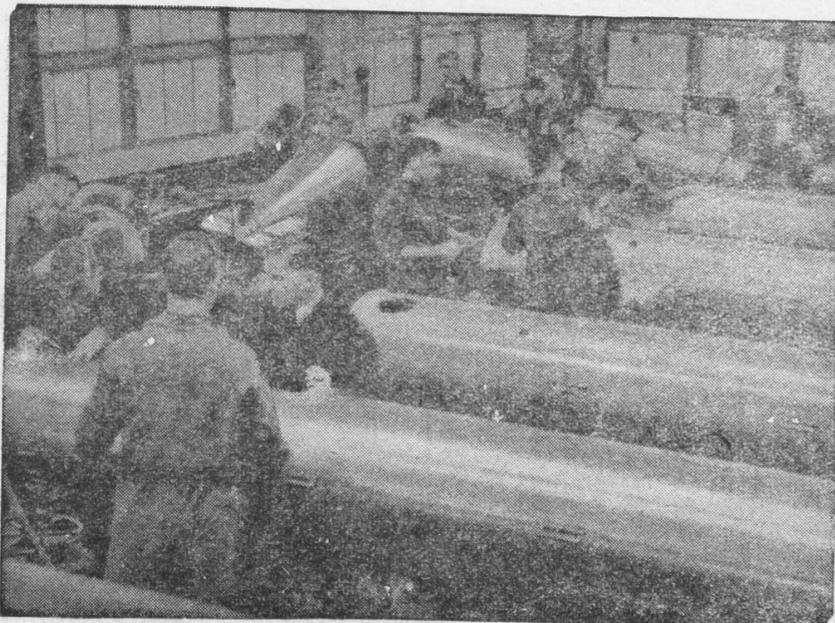
Oszolomiony tą wiadomością biedak wyjechał do Aten, aby zgłosić się tam w poselstwo amerykańskie po odbiór niespodzianej fortuny.

14-kg sum z granatem w brzuchu.

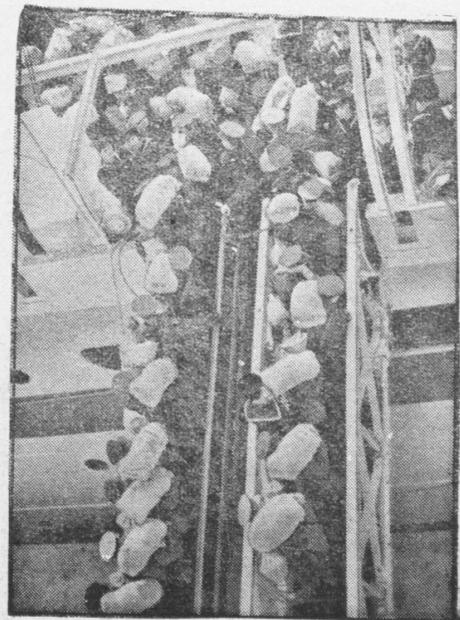
Rybak Rafalowicz z synem wyłowili pod Pruskim 14-kg soma. We wnętrzu znalazł granat ręczny tzw. niewypał.

Obuwie ze szkła.

Jeden z fabrykantów paryskich skonstruował buty z giętkiego szkła, nie ulegającego stłuczeniu. Oryginalne to obuwie wywołało duże zainteresowanie wśród publiczności paryskiej.

Wszystkie państwa świata ogarnął wyścig zbrojeń. Na zdjęciu robotnicy fabryki sprzętu wojennego w Portsmouth w Anglii przy fabrykacji torped.

Z Southampton nastąpił nowy transport wojsk angielskich do Palestyny.

W Los Angeles popisywał się amerykański skrobata, pieszakując na motocyklu przez 8 beczek.

12 ludzi dopiero uporali się z chorym węsem pytonem ze zoo w Chicago podczas zabiegu lekarza.

Zmiany wśród duchowieństwa. Diecezja chełmińska.

J. E. ks. Biskup Dr Okoniewski instytucją na dziekana dekanatu puckiego: ks. Fithana Edmunda, proboszcza w Pucku; dekanatu tczewskiego: ks. prałata Czaplowskiego Pawła, proboszcza w Miłobądku.

Mianowa: kanonikiem honorowym Kapituły Chełmińskiej ks. Aleksandra Kupczyńskiego, proboszcza tczewskiego; delegatem komisariatu wejberskiego ks. Schulza Alfonsa, prob. w Subkowach; proboszczem tytularnym ks. dziek. Wojtaszewskiego Kazimierza, kuratasa w Tymbarku. Kuratasa: ks. kar. Kinkę Stefana w Konarszynie (Kościerzyna), ks. wik. Tuszyńskiego Józefa w Ostromecku; administratorem ks. kur. Prissa Antoniego w Gorzynie; kapelanem SS. Pasterek w Jabłonowie ks. wik. Klonowskiego Feliksa.

Ustanowił ks. wikariuszów: ks. Białczyka Władysława z Lęborka w Nowej Cerkwi (pow. tczewski), ks. Kłopotowskiego Teodora z Serocka w Żarnowcu, ks. Kuntha Leonarda z Pleszewa w Świątoblu jako II, ks. Labensa Waleriana z Żarnowca w Pleszewie, ks. Lesińskiego Jana z Grudziądza w Gdyni Grabówku, ks. Lawrence Jana z Rumli w Tucholu, ks. Malinowskiego Konstantego z Gdyni Grabówku w Lęborku, ks. Nowaka Stanisława z Tucholu w Rumli, ks. Okroya Kasaw. z Brodnicy w Czersku, ks. Smoleńskiego Bronisława z Pelplina w Sierakowicach, ks. Szczyńskiego Stanisława z Mezana w Serocku, ks. Troczyńskiego Anton. z Sierakowic w Grudziądzu (Najśw. Serca Jezusa), ks. Węglewskiego Józefa z Prątnicy w Starogardzie.

Przychodnia dla zniekształconych.

Przy II Klinice Chirurgicznej Uniwersytetu Józefa Piłsudskiego w Warszawie, Elektoralna 12, kierowanej przez P. of. Dra Wojciecha howskiego, została uruchomiona przychodnia dla zniekształconych.

Przychodnia ta jest przeznaczona dla niezdolnych chorych z wszelkiego rodzaju nabytymi i wrodzonymi zniekształceniami twarzy, nosa, uszu, pierś, brzucha itd.

Przychodnia ma za zadanie: 1) segregowanie zniekształconych według ich etiologii i stanu psychicznego pacjenta; 2) kwalifikowanie zniekształconych do właściwych zabiegów operacyjnych; 3) stosowanie na miejscu małych zabiegów; 4) przyjmowanie zniekształconych do Kliniki.

Przychodnia czynna będzie na razie w środy od godziny 11 do 12. Kierownikiem przychodni jest Dr. Michałek-Grodzki.

Pow. brodnicki najbardziej zradiofonizowany

Dane statystyczne, dotyczące radiofonizacji w kraju, wykazują, że najbardziej zradiofonizowanym powiatem w Polsce jest powiat brodnicki.

Nastomiast wólkowództwo pomorskie stoi dopiero na drugim miejscu po Świątku, który posiada 75 radioodbiorników na 1000 mieszkańców (Pomorze tylko 40). Do najbardziej zradiofonizowanych miast na Pomorzu należą — Bydgoszcz i Toruń.

Śmierć staruszki w płomieniach.

W Baku na Keszubskich Zaborach na 75 letniej staruszce M. Lorkowej podczas grzenia się przy piecu zapaliła się odzież. Staruszka, ogarnięta momentalnie płomieniami, wybiegła na podwórze, wzywając rozpaczliwie pomocy. Gdy przybyli sąsiedzi, wszelka pomoc okazała się spóźniona, gdyż staruszka została tak ciężko poparzona, że wkrótce zmarła.

Wybory do Rady Gminnej.

(Dokończenie)

Ustalenie wyniku wyborów.

Po zakończeniu głosowania komisja wyborcza przystępuje do ustalenia wyniku wyborów. Przy ustalaniu wyników głosowania komisja dokonać musi dwóch czynności.

Pierwsza jest to podział mandatów między zgłoszone listy kandydatów, druga to przydział mandatów wśród kandydatów każdej listy, która uzyskała mandaty.

Kluczem podziału mandatów między listy jest ilość głosów, oddanych na kandydatów każdej listy. A więc na przykład: wybory odbywają się w kolegium okręgowym; na okręg wypada 4 mandaty; w zebraniu wyborczym wzięło udział 32 wyborców; zgłoszono 4 listy kandydatów A. B. C. D.; wyborcy oddali 96 głosów na kandydatów, stojących na wszystkich czterech listach.

Wszyscy kandydaci, umieszczeni na liście A otrzymali 45 głosów, na liście B otrzymali 24 głosy, na liście C otrzymali 20 głosów, na liście D otrzymali 7 głosów.

Rozdział czterech mandatów nastąpił w stosunku do liczb 45:24:20:7.

W ostatecznym wyniku lista A uzyskała 2 man-

Kon'e stratały pijaka na szosie.

Opczyn. Mieszkaniec wsi Strzelca, Stanisław Józwiak, wracając z jarmarku w stanie nietrzeźwym, położył się na szosie i zasnął. Przejżdżający później pewien gospodarz, nie spostrzegłszy pijanego, najechał na niego i stratał go kołmi. Józwiak po kilku minutach zmarł.

Tak to często bywa. Staruszkowie na łasce córki.

Chojnice. 79-letni staruszkowie Knitterowie surzedali swą ojca w Rytnu ze względu na podeszły wiek, prze prowadzając się do zamężnej córki Słomińskiej w Pawłowie pow. ch. jacheńskiego. Tytułem dożywocia waleśli 4 fary żyta 16 m drzewa opałowego, 9) otr. kartofli, torf itd.

Córka przez 14 dni rodzicami opiekowała się dobrze jednakże po tym czasie zaczęła wymawiać im jedzenie i szyszanować, a wreszcie umieszczono ich na strychu koło gołębnika.

Chcąc ich się zupełnie pozbyć córka otworzyła przy 20 stopniach mrozu okno w gołębniku, skutkiem czego sędziwy Knitter odmroził sobie twarz.

Poszkodowanymi zajęli się krowal i rosprawę oddano do sądu okręgowego w Chojnicach.

ZE SPORTU.

Zwycięstwo bokserów polskich nad Włochami.

W niedzielę odbył się w Poznaniu międzypaństwowy mecz bokserki Polska — Włochy. Zwyciężyła drużyna polska w stosunku 10 : 6.

Koszykarze polscy biją Niemców 50 : 10.

W Warszawie odbył się I. międzypaństwowy mecz koszykówki męskiej Polska — Niemcy.

Bezapelacyjne zwycięstwo odnieśli Polacy, pokonując zespół niemiecki w stosunku 50 : 10 (26 : 4) Mecz zgromadził przeszło 1000 widzów.

KACIK RADIOWY

Audycja Polskiego Radia w Warszawie.

Sobota, 24. III. 6.30 Aud. poranna. 11.00 Aud. dla szkół. 11.25 Koncert z płyt. 12.03 Aud. połudn. 15.00 Historia o ziemnych lodkach — słuch. dla dzieci. 15.30 Muzyka obiadowa z Katowic. 16.20 Kronika lit. 16.35 Sonaty skrzypc. — koncert. 17.10 Kieszonkowa latarka elektryczna — pog. z Poznania. 17.20 Koncert muzyki religijnej z Krakowa. 18.00 Aud. dla wsi. 18.30 Aud. dla Polaków za granicą. 19.15 Koncert rozrywk. z Brukseli. 21.00 Gra ork. salon. rozgł. pomorskiej. 21.30 Piosenki w wyk. Fogga. 22.20 Godzina niespodzianek.

Niedziela, 27. III. 7.15 Audycja poranna. 9.15 Tr. nabożeństwa z kościoła katedralnego w Łodzi. 10.30 Muzyka z płyt. 12.03 Poranek symf. z Krakowa. 13.15 Muzyka obiad. z Poznania. 14.40 Aud. dla dzieci. 15.00 Aud. dla wsi. 16.30 Recital skrzypc. Niemczyka. 16.50 Konferencja

wielkopostna. 17.05 Jak pracuje teatr w Lwowie — montaż radiowy. 17.35 Podwieczorek przy mikrofonie. 19.30 Transm. na Wystawę Światową w Nowym Jorku. 20.00 Muż. lekka. 21.20 Recital śpiew. Benosza — bas. 21.50 Śląska pozytywa — wesoła aud. 22.30 Potpourri z operetek Lehara — koncert ze Lwowa.

Poniedziałek, 27. III. 6.30 Audycja poranna. 11.00 Aud. dla szkół. 11.25 Płyty. 12.03 Aud. połudn. 13.00 Aud. dla kupców i rzemieślników. 13.30 Uwertura koncertowa — aud. dla dzieci. 15.00 Ziemia pod nogami — słuch. dla młodz. 15.30 Muzyka obiadowa z Lwowa. 16.35 Recital wolonoz. L. fana. 17.05 Reportaż z Inst. Psych. UP. 17.20 Operetka i ty — aud. słowno muz. 18.00 Aud. dla wsi. 18.30 Aud. Junackich Hufców Pracy. 21.00 Międzynarodowa Uta Młodych — aud. z Watykanu. 21.15 Koncert Stow. Miłośników Dawnej Muzyki.

Program Polskiego Radia S. A. Rozgłośnia Pomorska w Toruniu.

Fala 304,5 m. 986 Ks. 16—24 Ks.

Sobota, 25. III. 10.00 13.00 Płyty 13.50 Wład. z Pomorza. 18.00 Kobiecy żołnierze — fel. 18.15 Licencja studentów — pog. roln. 18.25 Wład. sport. z Pomorza. 22.50 Aktualności.

Urzędowe sprawozdanie targowej Komisji w Poznaniu.

z dnia 21. 3. 1939 r.

Wóły:		
Pełnomięsiste wytuczzone nieoprzęgane	62—	68
Mięsiste tuczzone młodsze	50—	56
Mięsiste tuczzone starsze	44—	46
Miernie odżywione	36—	40
Buhaje:		
Wytuczzone pełnomięsiste	60—	64
Tuczzone mięsiste	50—	54
Nietuczzone, dobrze odżyw. starsze	42—	46
Miernie odżywione	36—	40
Krowy		
Wytuczzone pełnomięsiste	60—	66
Tuczzone mięsiste	46—	56
Nietuczzone dobrze odżywione	40—	42
Miernie odżywione	22—	30
Jalowice:		
Wytuczzone pełnomięsiste	62—	66
Tuczzone mięsiste	50—	56
Nietuczzone, dobrze odżywione	44—	46
Miernie odżywione	36—	40
Młodzież:		
Dobrze odżywione	36—	40
Cielęta:		
Najprzedniejsze cielęta wytuczzone	80—	88
Tuczzone cielęta	72—	78
Dobrze odżywione	64—	70
Miernie odżywione	50—	60
Owce:		
Wytuczzone pełnomięsiste jagnięta i młodsze skopy	64—	74
Tuczzone starsze skopy i maciorci	54—	60
Świnie (tuczniaki):		
Pełnomięsiste od 120 do 150 kg żywej wagi	109—	112
Pełnomięsiste od 100 do 120 kg żywej wagi	106—	108
Pełnomięsiste od 80 do 100 kg żywej wagi	102—	105
Maciorci i późne kastraty	94—	104

daty, lista B — 1 mandat, lista C — 1 mandat, lista D — nie uzyska mandatu.

Powyższy przykład nie daje całkowitego obrazu sposobu przydziału mandatów między listy. Przytoczony on został jedynie w tym celu, aby czytelnik zrozumiał, że, gdy wyborca oddaje swój głos na jednego z kandydatów, nie tylko wzmacnia jego możliwość wyboru, lecz również tym samym zwiększa możliwość listy, na której kandydat ten został umieszczony do uzyskania większej ilości mandatów.

Przydział mandatów w łonie jednej listy jest już znacznie prostszy. O pierwszeństwie i kolejności decyduje większość uzyskanych głosów. Do uzyskania mandatu radnego niezbędne jest, aby na kandydata głosowano. Może się bowiem zdarzyć następujący wypadek: Liście A przyznano ze stosunkowego podziału 4 mandaty, ze wszystkich jednak kandydatów, umieszczonych na liście, wyborcy głosowali tylko na trzech kandydatów, pozostali kandydaci nie otrzymali ani jednego głosu. Wówczas mandaty uzyskują tylko trzej kandydaci, na których wyborcy oddali głosy, jeden zaś mandat przepada i nie zostaje obsadzony.

Przy obowiązującym obecnie systemie wyborów do rad gminnych może się zdarzyć wypadek, że wyborcy oddali dużo głosów na kandydatów z jednej listy, pozostali zaś kandydaci z tej listy

nie otrzymali wcale głosów lub bardzo małą ilość. W rezultacie kandydat nasz otrzymał sam dużo głosów, lecz za mało, aby przyznano mandat liście, na której był umieszczony. Otóż przepisy ordynacji wyborczej do rad gminnych przewidują, że gdy taki kandydat otrzyma znaczną ilość głosów na przykład taką, ile wynosi więcej niż połowa osób ważnie głosujących, wówczas mandat zostaje mu przyznany kosztem odebrania mandatu kandydatowi z innej listy, który otrzymał mniejszą ilość głosów, lub z listy, której mandat nie został obsadzony. Trzeba więc koniecznie oddawać głosy tylko własnej liście.

W razie zgłoszenia jednej tylko listy wybory się nie odbywają; za radnych uznaje się kandydatów, umieszczonych w porządku zgłoszenia na liście.

W dniu następnym po ostatecznym głosowaniu komisja wyborcza ogłosi wyniki wyborów przez rozwielenie składu nowo wybranej rady przed urzędem gminnym oraz w gromadach. Od tej chwili biegają ustawowe terminy do składania protestów wyborczych.

Przepisy, dotyczące protestów wyborczych i unieważnienia wyborów przy wyborze do rad gminnych są takie same, jak i przy wyborach rad gromadzkich, wobec czego powtarzanie ich w tym miejscu jest zbędne.